

onafhankelijk studentenblad

veto

PB-PP | B-02817
BELGIË(N) - BELGIQUE

jaargang 47 nummer 1
5 oktober 2020
tweewekelijks blad
erkenningsnummer p706128
afgiftekantoor Leuven

Racisme op de
Leuvense
kothuurmarkt

Wit van het volk

INTERVIEW

Alma-CEO: 'We
dachten dat het een
volkstoeloop zou

ANALYSE

Diversiteit bij
studentenkringen

REPORTAGE

Achter de schermen
van vaccinonderzoek
KU Leuven

<i>In nieuw deliberatiesysteem is 7/20 voldoende</i>	4	ONDERWIJS
<i>Ijkingstoets voor alle humane wetenschappen op komst</i>	5	ONDERWIJS
<i>Interview met Daniel Lips, CEO van Alma</i>	6	STUDENT
<i>Diversiteit bij studentenkringen: een verhaal van willen maar niet altijd kunnen</i>	8	SOCIAAL
<i>Coronacrisis heeft impact van 11 miljoen euro op KU Leuven</i>	10	SOCIAAL
<i>Het Franse hoger onderwijs blijft ongelijk en elitair</i>	12	INTERNATIONAAL
<i>Rapport van Duitse rectoren moet samenwerking met China bevorderen</i>	15	INTERNATIONAAL
<i>Prikkelarm vol sfeer</i>	17	CULTUUR
<i>Het museumdilemma</i>	18	CULTUUR
<i>In het teken van de tekenaar</i>	20	BEELD
<i>Kunst zinnig? met Lisette Ma Neza</i>	22	CULTUUR
<i>Tips & tricks voor de nieuwe student</i>	23	STUDENT
<i>Achter de schermen van het vaccinonderzoek aan de KU Leuven</i>	24	ONDERZOEK
<i>Dossier: praktijktesten op de kotenhuurmarkt</i>	26	DOSSIER
<i>Beeldpagina</i>	30	BEELD
<i>Ben Weyts: 'We kunnen de studenten eigenlijk weinig verwijten'</i>	32	NAVRAAG

CARTOON VAN DE WEEK

door [Anne-Leen Declercq](#)

EDITORIAAL

Alma, dit was de druppel te veel

'Waar blijven jullie?', vroeg de ontredderde Alma 1-medewerker vorige week. Ze stond met drie collega's aan de toog. De CEO had een toeloop voorspeld.

Het doet je vragen stellen over de directie van Alma. De restaurants zaten leeg de voorbije twee weken. Alma stopt met warme maaltijden; broodjes, soep en panini's aan de marktprijs blijven over. Wat een mop — dit is geen studentenrestaurant, klonk het bij de student.

Ondanks de systematische prijsverhogingen de voorbije jaren bleef de student Alma trouw. Alma is een icoon, een trots. Maar dit was de druppel te veel. De student trok zijn neus op voor het omslachtige reservatiesysteem. De zes euro per maaltijd deden studentenogen uitpuilen. Hoe ver verwijderd kan je zijn van onze leefwereld?

Alma was in coronatijden kwistig met foodtrucks, gloednieuwe bike-thru's, overvloedige bestickering in de restaurants, een duur reservatiesysteem en flitsende marketingfilmmpjes. Het is zoals wifi installeren in een trein die niet rijdt. En waarom moest de soep en het stuk fruit per se in de maaltijd? Hoe hard is dat doordacht?

Op Twitter beweerde rector Luc Sels dat 'de échte slachtoffers de medewerkers van Alma zijn'. De studenten kwamen immers toch niet en de ruimtes worden nu studieplekken. Bij een andere aanpak konden studenten nu misschien voor meer dan een pastabeker terecht bij Alma, zoals dat wel lukt in Gent, Antwerpen en Brussel. En met diezelfde aanpak waren er nu meer mensen aan het werk.

Wat met de toekomst? Een beurstarieef voor maaltijden? Een meer marktgerichte oplossing met openbare aanbestedingen? Dat is moeilijk te bepalen. Maar één ding is zeker: zo gaat het niet meer. Dit waren de tenenkrukkende beslissingen te veel. Alma beslist bovendien niet alleen. KU Leuven treft ook blaam. De organisatie moet zich bezinnen. En beginnen met de pijnlijke vraag: zit de directie wel op zijn plaats?

Tijs Keukeleire is redacteur Onderwijs. Het editoriaal wordt gedragen door de voltallige redactie.

Onderwijs kort

door [Tijs Keukeleire](#)

Geen aanpassing CSE-regels na coronacrisis

Er komt waarschijnlijk geen corona-aanpassing van de CSE-regels en de graden van verdienste. De punten liggen gemiddeld hoger en er waren zelfs iets minder eerstejaars die onder de 30% CSE tuimelden. De resultaten van studenten met diversiteitskenmerken bewogen ook mee omhoog, al blijft er een kloof bestaan met het gemiddelde. De cijfers moeten nog langs de Academische Raad, het hoogste beslissingsorgaan van de universiteit.

Lees meer op [veto.be](#)

4

Besmette studenten aan de KU Leuven kunnen zich verwachten aan telefoontjes van vier instanties. Naast het contactonderzoek van de overheid, is er ook dat van de externe dienst IDEWE, het Studentengezondheidscentrum en de Stad Leuven. De coördinatie tussen die groepen vereist veel mails en bovendien wordt er bij IDEWE en het Studentengezondheidscentrum gewerkt in opvallend kleine teams. De KU Leuven zou aan een stroomlijning werken.

Lees meer op [veto.be](#)

Campuskrant wordt 'Sonar'

De opvolger van *Campuskrant* heet 'Sonar'. De KU Leuven zette het maandblad in november 2019 stop na dertig jaar omdat de universiteit een breder en internationaler publiek wilde aanspreken. *Sonar* wordt in tegenstelling tot *Campuskrant* niet gratis verdeeld over de universiteit: een abonnement voor drie nummers kost €35, of €20 als student of medewerker. Het blad focust nu vooral op onderzoeksnieuws. Samen met *Sonar* lanceerde de universiteit ook KU Leuven Stories, een gratis digitaal platform. Dat bevat ook voornamelijk onderzoeksnieuws, maar met meer audiovisuele ondersteuning.

Lees meer op [veto.be](#)

artikel > Last-minute wijziging moet rechtvaardigheid brengen

In nieuwe deliberatiesysteem is een 7/20 ook voldoende

KU Leuven gaat vanaf volgend jaar ook één eerstejaarsvak met een 7/20 delibereren. De universiteit wou een duidelijker systeem voor eerstejaars, maar is dat wel gelukt?

door [Tijs Keukeleire](#)

Studenten die volgend jaar aan de universiteit komen, moeten binnen de twee jaar al hun eerstejaarsvakken behalen. Tot ze al die vakken hebben gehaald, mogen ze zelf geen vakken tolereren. In plaats daarvan worden achten en negens op twintig voor hen gedelibereerd tot maximaal twaalf studiepunten – enkel als dat ervoor zorgt dat ze op dat ogenblik hun hele eerste bachelor halen. En ook belangrijk: daarvoor moeten ze eerst een puntengemiddelde van 50% hebben.

Ben je nog mee? Sinds deze zomer zit daar nog een regeltje bij: als je maar voor één eerstejaarsvak niet bent geslaagd en voor dat vak haalde je toevallig een zeven, dan wordt dat vak ook gedelibereerd. Daarmee haal je dus alsnog je 'mijlpaal', oftewel het volledige pakket eerstejaarsvakken.

Last-minute wijziging

De contouren van de mijlpaalregel staan al vast sinds februari, maar de Studentenraad was bezorgd over studenten die een mooi parcours hebben gereden en net dat ene vakje van de mijlpaal verwijderd waren. 'Moeten zij dan stoppen met hun opleiding?', vraagt voorzitter Klaas Collin. 'We wilden hen op zijn minst nog een kans geven.'

Die derde kans zou dan komen vanaf je bijvoorbeeld een zeven haalt voor het vak. Philippe Muchez, decaan van de faculteit Wetenschappen, opperde dat je bij een zeven die student dan even goed kan delibereren, in plaats van hen nog een derde keer het hele vak te laten doorlopen.

Vicerector Onderwijsbeleid Tine Baelmans werkt die gedachte verder uit: 'Je wordt tot twaalf studiepunten gedelibereerd. Dat is heel ruim en betekent dat dat twee zesstudiepuntenvakken met elk een 8/20 kunnen zijn. Het zou dan onredelijk zijn als de student die voor maar één vak een 7/20 haalt, niet gedelibereerd wordt en dan misschien moet stoppen met de opleiding.'

Is de Studentenraad tevreden met die oplossing? 'Dat is niet makkelijk te beantwoorden', zegt Collin. 'Maar het is zeker beter dan niets.'

Struikelvakken

De mijlpaal betekent dat je nooit meer een derde keer een eerstejaarsvak kan opnemen. Dat vond het beleid belangrijk, omdat er nu een kleine groep studenten na de derde keer (en dus na drie jaar studeren) alsnog moet stoppen met hun opleiding. Een tweede- of derdejaarsvak een derde keer opnemen gaat wel nog.

In het mijlpaalsysteem kan het één vak zijn dat ervoor zorgt dat je moet stoppen met je opleiding. De mijlpaal hangt dus af van de aanpak van die 'struikelvakken', zoals in sommige richtingen statistiek. Maar die aanpak gebeurt niet centraal, zegt Baelmans, en zo wordt een universeel uitgedachte maatregel afhankelijk van de aanpak op microniveau.

'Het is beter dan niets'

[Klaas Collin](#), voorzitter *Studentenraad KU Leuven*

'We zullen informatie en handvaten geven aan de opleidingen', stelt ze wel. Philippe Muchez heeft het over 'kijken of het vak in de huidige vorm wel nodig is om de leerdoelen van de richting te behalen.' Hij is er zeker van dat veel vakken echt nodig zijn om deze leerdoelen te behalen, maar de vraag is eerder 'of de vorm de juiste is en of het niveau dat men tracht te behalen echt nodig is.'

Klaas Collin ziet de aanpak van de struikelvakken als positief: 'Kwaliteit is natuurlijk belangrijk, maar door de mijlpaal moet elke opleiding kijken of er geen eerstejaarsvakken zijn die te ver gaan, waar we nu soms "buizen om te buizen". De opleiding komt niet meer weg met "We wachten wel tot de prof op emeritaat gaat."'

Eenvoudiger?

Een van de doelen van het mijlpaalsysteem was om de studievoortgangsregels duidelijker te maken. Krijg je dit systeem makkelijker uitgelegd aan de eerstejaars? 'Dat zou ik niet weten', zegt Collin. 'Ik heb daar soms mijn vragen bij. Maar het systeem van de regels rond CSE (*cumulative studie-efficiëntie, red.*) is nu alvast weg.' Met die regels moest je bijvoorbeeld na twee jaar 50% CSE halen, of anders werd je drie jaar uitgesloten van de universiteit. De 30% CSE-regel blijft wel, al wordt die herdoopt tot '18 studiepuntenregel'.

Muchez vindt dat er nu een veel makkelijker keuze is na het eerste jaar: 'Studenten moeten niet meer bezig zijn met hun tolerantiekrediet. Ze krijgen gewoon hun resultaten, worden al dan niet gedelibereerd en beslissen of ze hun opleiding voortzetten of niet.'

De beslissing of je je opleiding voortzet zou in een vorige versie van het plan wel een pak moeilijker zijn geworden: in dat geval werd je drie jaar uitgesloten van de KU Leuven als je je mijlpaal niet op twee jaar haalde. Tegen dat element was er te veel protest, met name vanuit de Studentenraad.

artikel > Modulair concept drijft boven

Ijkingstoets voor alle humane wetenschappen op komst

Niet alleen wiskundige richtingen maar ook de humane wetenschappen krijgen binnenkort ijkingstoetsen. Alleen is het bij hen een pak moeilijker om de vinger te leggen op de vereiste competenties.

door [Tijs Keukeleire](#)

De KU Leuven start de zoektocht naar een ijkingstoets voor de humane wetenschappen. Dat voorbereidend werk doet het voorlopig op haar eentje — in tegenstelling tot de verplichte ijkingstoetsen, die samen met de andere universiteiten worden georganiseerd. 'De eerste ijkingstoetsen werden ook niet van in het begin Vlaanderenbreed ontwikkeld', stelt vicerector Onderwijsbeleid Tine Baelmans.

De vorm van de ijkingstoetsen moet nog duidelijk worden. Er wordt misschien gekeken naar een modulair concept: er zijn dan verschillende competenties, en per opleiding moet je andere niveaus per competentie halen.

Filosofie matig voorstander

'We zoeken in deze startfase of er draagvlak is voor de toets en hoe die eruit zou moeten zien', verduidelijkt Tinne De Laet. De Laet is verantwoordelijk voor de ijkingstoetsen op Vlaams niveau, maar adviseert ook de ontwikkeling van de toets voor de humane wetenschappen. 'Het is nu vooral belangrijk om de startcompetenties van de opleidingen te zoeken.'

Dat wordt geen makkelijke klus voor sommige richtingen. De enige humane wetenschappen-faculteit die ijkingstoetsen heeft, is op dit moment Economie en Bedrijfswetenschappen. De inhoud van die richting laat toe meer te focussen op wiskunde, naast algemene academische vaardigheden.

'De vraag is: welke criteria zou je toetsen? Voor filosofie zou ik het niet weten'

[Gerd Van Riel](#), decaan *Hoger Instituut voor Wijsbegeerte*

Maar hoe zit het bijvoorbeeld voor Wijsbegeerte? 'Ik zou het niet weten', zegt decaan Hoger Instituut voor Wijsbegeerte Gerd Van Riel. Hij verklaart zich maar matig voorstander van ijkingstoetsen. 'We hebben vooral iets nodig om studenten te helpen oriënteren, waar je laat zien wat een filosofische studie precies is. Onze startersdagen doen dat al, maar die zijn enkel voor ingeschreven studenten.'

©Lisa Thieren

Taalvaardigheid

Een heel aantal faculteiten, zoals Rechtsgeleerdheid en Sociale Wetenschappen, organiseert al taalvaardigheidstoetsen. Taal zou in principe de voornaamste component van een ijkingstoets kunnen zijn.

Niet iedereen is het daarmee eens. Steven Eggermont, decaan van Sociale Wetenschappen: 'Als middel om het analytische leervermogen te testen is taal meer dan zinnig, maar ook numerieke vaardigheden zijn belangrijk, net als bepaalde basisattitudes.'

Opleidingsspecifiek

Baelmans zelf zegt dat het om een heel brede set van vaardigheden kan gaan: analytische vaardigheden, tekstfragmenten bestuderen, verbanden leggen, casuïstiek ... De vraag is hoe specifiek de ijkingstoets wordt per opleiding: krijgen we een algemene humane wetenschappen-toets met accenten per richting, of juist heel aparte toetsen?

Tinne De Laet pikt hier snel op in: 'De bestaande ijkingstoetsen werken al heel modulair. Vragen komen vaak in meerdere ijkingstoetsen voor, want verschillende opleidingen delen vaak startcompetenties. Daarnaast vraagt het ontwikkelen van vragen veel werk, het zou gek zijn om de modulariteit niet uit te buiten.' Hetzelfde wiskundig probleem dan soms anders ingevuld naargelang de richting, bijvoorbeeld eerder technisch of eerder chemisch.

De Vlaamse regering onderzoekt een ingangsexamen voor leerkracht om de onderwijskwaliteit te verhogen. Kennis is terug belangrijker, horen we op het kabinet van minister Weyts. 'We willen

het beroep terug prestige geven en inhoudelijk versterken. Zo trekken we sterkere profielen aan.'

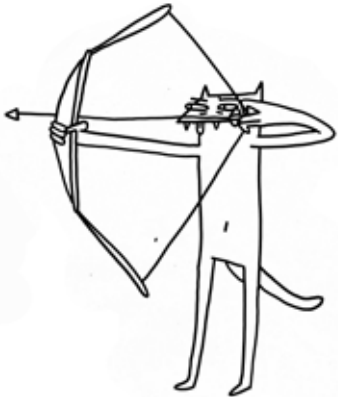
Volgens Lieselot Ignoul, voorzitter van de Studentenraad UCLL regio Leuven, is de nadruk op kennis een verouderde insteek. 'De tijd dat de leerkracht de slimste van het dorp was, is voorbij. Een leerkracht moet kunnen lesgeven, geen wandelende encyclopedie zijn.'

De aanpassing van de vraag heet gezichtsvaliditeit of *face validity* – iets wat ook heel belangrijk is voor Eggermont. 'De toets moet ook weergeven wat voor materie wij behandelen en welke methodologie wij gebruiken', vindt hij. 'Studenten hebben vaak pas door waar wij voor staan als ze zelf aan de slag gaan met de problemen die onze discipline behandelt.'

Zomercursus

De ijkingstoets is uiteraard niet-bindend, al is remediëring bij een slecht resultaat wel aangevoelen. 'In mijn verbeelding gaat dat dan gepaard met een zomers of online traject om de student bij te spijkeren', zegt Baelmans. 'Achteraf kan je dan zien of de student sterker staat.'

Naast de invloed op studenten is het ook de vraag wat de invloed op de richtingen gaat zijn. 'Er kan een psychologische impact zijn bij studenten: waar je meer voor moet vechten is begerenswaardiger', meent Wouter Devroe, decaan van de faculteit Rechtsgeleerdheid. 'Maar er zijn ook risico's verbonden aan de ijkingstoets: misschien trekken we nog minder diversiteit aan.' De ijkingstoets moet alvast zeker niet bindend worden, vindt Devroe nog. ☺

©Anne-Leen Declercq

Alma-CEO reageert na blunder: 'We dachten dat het een volkstoeloop zou zijn'

De Alma's zaten leeg de voorbije weken. De organisatie stuurt nu bij en biedt enkel nog broodjes, soep en pastabekers aan. Alma-CEO Daniel Lips (62), op post sinds 2013, weet niet wat de oorzaak was.

door [Tijs Keukeleire](#), [Thomas Maes](#) en [Daan Delespaul](#)

Vanaf deze week haalt Alma zijn warme maaltijden uit het assortiment. Die waren net teruggebracht tot twee per dag, elk aan zes euro. In die prijs zat ook verplicht een kom soep of een stuk fruit. Maar het concept sloeg niet aan: Alma behaalde met de broodjes erbij slechts 16% van de opkomst van vorig jaar.

Alma had een hele reservatiewebsite uitgewerkt waarop je je specifieke stoel en tijdslot aanduidt en vooraf betaalt. Dat systeem valt nu in het water. Er komt extra studieruimte vrij omdat maar vier vestigingen open blijven: Alma Gasthuisberg, Alma 2, De Moete en de *bike-thru* van Alma 1. Het valt niet te verhullen: Alma heeft twee rampweken achter de rug. Wat liep er mis?

Daniel Lips: 'Wij hadden eigenlijk gedacht: dat gaat hier een volkstoeloop zijn. Voor onze financiële plannen rekenden we op 60% van de opkomst van vorig jaar, maar wel nog steeds op een toeloop. We moesten dan vooral zien dat we geen file creëerden. Vandaar ons reservatiesysteem.'

'Nu stellen we vast: het volk komt niet, we halen maar 16% van vorig jaar. Dat is niet houdbaar. De Raad van Bestuur zei dat we dit geen weken kunnen volhouden. Dan is Alma failliet.'

'Ik heb nog altijd geen eenduidige verklaring waarom het volk niet komt. We zien minder mensen op de campus lopen. Iedereen heeft dat sociale aspect zwaar onderschat. Want om in een context van weblectures op uw fiets te springen en alleen in de Alma te gaan eten? Ja, dan kan je net zo goed met kameraden op kot eten.'

Ligt het probleem niet eerder bij de zes euro? Dat is een ferme prijs voor een maaltijd.

'Neen, dat denk ik niet. Dat zeg ik heel bewust. Want de snacks zijn niet opgeslagen in prijs, en toch zien we daar eenzelfde daling in de verkoop.'

'Ik kan me evengoed voorstellen dat als de kwaliteit beter is, mensen daarvoor willen komen'

'Wat de zes euro betreft: we werkten met maar de helft van het personeel, maar hadden vaste kosten die bleven. En daar kwamen kosten bij door corona-voorzorgsmaatregelen en het reservatiesysteem.'

'Bovendien wilden we in kwaliteit investeren. In de maaltijd zat ook soep, want we eten allemaal te weinig groenten. Soep is een handige manier om groenten binnen te krijgen. En als je geen soep lust, kon je die vervangen door een stuk fruit.'

Dat klinkt wat paternalistisch, niet?

'Er is een opdracht uit Studentenvoorzieningen om meer gezonde voeding aan te bieden. Ik wil dat *nudging* noemen, en dan zeg jij "paternalisme".'

Als gezonde voeding duurder is dan de kebab om de hoek, gaan studenten dan niet juist minder gezond eten?

'Je moet kijken binnen de categorie van gezond voedsel. Als je ongezond met gezond vergelijkt, gaat ongezond goedkoper zijn. Maar als je kijkt naar een maaltijd van die kwaliteit voor zes euro? Dat kunnen we *benchmarken*.'

© Joanna Wils

Jullie gingen ook naar maar twee gerechten per dag. Dat kan een effect hebben op de verkoop, want je hebt minder kans dat je je gading vindt.

'Daar heb ik geen aanduiding voor. Ik kan me evengoed voorstellen dat als de kwaliteit beter is, mensen daarvoor willen komen. De beperking van het aanbod was een kostenbesparing, maar we wilden ook niet dat er file ontstond bij keuzetress. Alle toprestaurants gaan naar een kleinere kaart hé. Want men kijkt naar de kwaliteit, en daar investeren we in.'

Gent en Antwerpen

Alma is niet het enige studentenrestaurant in Vlaanderen. In Gent vind je deze week bijvoorbeeld wel nog spaghetti's en erwtenburgers op het menu of in Antwerpen gevulde tomaat en falafel-salade. Antwerpen biedt zo'n maaltijden aan aan €3,80, Gent zelfs aan €3,6. Waarom lukt in Leuven niet wat in andere steden wel lukt?

'Als je de prijs van de VUB bekijkt: veel lager is die niet (*tussen €5,10 en €5,40, red.*), verdedigt Lips zich. 'En wat Gent en Antwerpen betreft: dat zal ook een kwestie van subsidiëring zijn.'

Nu gaat er al een drietal miljoen euro per jaar naar jullie, een aanzienlijk deel van het budget voor studentenvoorzieningen. Daar is niet direct ruimte voor meer.

'Neen, we krijgen enkel de steun die we vorig jaar ook hadden.'

U vermoedt dat Antwerpen en Gent meer geld hebben gekregen om de prijzen laag te houden?

'Ik denk dat zij (*onderbreekt zichzelf*) — maar ik moet hier heel voorzichtig zijn. Ik mag enkel zeggen wat ik weet. (*zwijgt*) Een uur kost een uur en grondstoffen zijn grondstoffen.'

'In Gent hebben ze zich er makkelijk van af gemaakt: het is take-out. Punt'

'Onze aanpak is op korte tijd in gang gezet. We wisten lang niet of we zelfs open zouden gaan. In Gent hebben ze zich er makkelijk van af gemaakt op dat vlak: het is take-out. Punt.'

Is dat zich er gemakkelijk vanaf maken? Als jullie dat niet hadden gedaan, zou de prijs misschien een aantal cent goedkoper kunnen zijn geweest.

'Dat weet ik niet. (*pauzeert*) Dat denk ik niet.'

© Joanna Wils

Doet Alma er nu alles aan om de prijs zo laag mogelijk te houden? Ik kijk naar de food-truck aan Alma 1 in juni of de chalets bij de Alma's, of de chique huisstijl.

'Chique durf ik niet te zeggen. Het is hip, trendy — het is mooi. En jij zegt chique? Ja, lelijke dingen kosten ook geld hé. Drukwerk met een mooi en een lelijk logo kost evenveel.'

Heeft u ook schulden gemaakt tijdens de coronacrisis?

(*knikt*)

Zijn dat schulden van Alma of komt KU Leuven daarin tussen?

'Alma is een aparte entiteit. Als Alma schulden maakt, zijn die schulden van Alma.'

Heeft Alma nog veel reserves?

'Weinig.'

Overweegt de universiteit om Alma terug over te nemen?

'Kijk, we zijn bezig met de organisatie van Alma in de toekomst. Een overname is een heel andere zaak, maar we zijn wel bezig met een optimalisatie om gezonde en duurzame maaltijden aan te bieden.'

'Als Alma schulden maakt, zijn die schulden van Alma'

Personeel

Na de nieuwe beslissing blijven bij Alma nog maar twintig actieve personeelsleden over van de originele 130. Op Twitter benadrukte rector Luc Sels dat zij, en niet de studenten, de echte slachtoffers zijn.

'De klap is immens', erkent Lips. 'Sommige werknemers staan al sinds maart op tijdelijke werkloosheid wegens overmacht.'

Zoiets kan toch niet blijven duren?

'Dat hangt af van de overheid. Tot nu toe is het systeem verzekerd tot eind december. Daarna moeten er nieuwe maatregelen komen.'

Jullie verhogen al jaren jullie prijzen. Voor welke studenten is Alma er nog?

'We zijn er voor alle studenten. Ik kan enkel zeggen dat we onze prijzen nodig hebben in ons model. Ze zijn ook met Studentenvoorzieningen en de vertegenwoordigers van LOKO doorgepraat.'

'Het zou intriest zijn als iemand niet kan studeren aan de KU Leuven omdat hij zijn eten niet kan betalen. Ik denk dat er voor financieel minder slagkrachtige studenten wel degelijk voorzieningen zijn binnen de Studentenvoorzieningen.'

Maar die zijn dan niet gekoppeld aan de aankoop van een Alma-maaltijd.

'Waar je nu op alludeert, is een prijsdifferentië binnen de prijzen van Alma. Het is niet de directeur die daarover beslist, dat is op hoger niveau. Ik zeg niet dat die discussie aan de orde is, maar dat is iets dat regelmatig de kop opsteekt. Dat is een fundamentele discussie en heeft niets met corona te maken.' ☹

Veto sprak tweemaal met Daniel Lips: een keer in de eerste week van het academiejaar en een tweede keer een week later, vlak na de opschorting van de warme maaltijden. De twee interviews zijn door elkaar geweven.

Diversiteit bij studentenkringen: een verhaal van willen maar niet altijd kunnen

Niet elke Leuvense studentenkring is even divers, al is dat vaak een afspiegeling van de diversiteit op de faculteit zelf. Maar er is hoop: LOKO plant om dit jaar vormingen te geven rond het thema.

door [Emma Desmet](#)

Diversiteit binnen een kring in kaart brengen, is niet evident. Het is een begrip dat veel ladingen dekt, zoals gender, religie maar ook socio-economische achtergrond. Uit de gesprekken die *Veto* voerde met enkele belanghebbenden blijkt dat er ruimte is voor verbetering en dat hiervoor ook draagvlak is binnen de kringen zelf.

'In het algemeen is er wel werk aan de winkel', vertelt Lucie Debaere, voorzitter van de Leuvense studentenkoepel LOKO. 'Ook al doen we het goed op bepaalde vlakken zoals gender, zijn we allemaal heel blij dat er dit jaar schot in de zaak komt rond dit thema.'

Facultaire diversiteit

Het is belangrijk te kaderen, en dat vertellen ook veel pressen van de kringen, dat niet elke faculteit van de KU Leuven even divers is. 'In bepaalde faculteiten, zoals de wetenschappelijke, zitten nu eenmaal meer mannen en dat zal zich soms ook tonen in het presidium van die kringen', vertelt Reinert Geukens, preses van VRG, de studentenkring van de faculteit Rechtsgeleerdheid.

'De essentie is dat een kring toegankelijk moet zijn voor iedereen'

[Mezia Nuyts](#), Preses kring Eoos

Op bepaalde faculteiten waar er veel variatie is op het vlak van etniciteit, ogen kringen logischerwijs diverser. Beste leerlingen van de klas zijn Industria, die een faculteit vertegenwoordigt met zeer veel internationale studenten, maar ook Eoos, de kring van Taal- en Regiostudies, doet het goed wat betreft diversifiëring binnen het presidium.

Maar het komt ook niet vanzelf, vertelt preses van Eoos Mezia Nuyts: 'We proberen als kring diversiteit zeker te stimuleren en we schenken daar veel aandacht aan. De essentie is dat een kring toegankelijk moet zijn voor iedereen.' De aandacht voor het thema is redelijk recent, 'maar er is op korte tijd wel een enorm actief bewustzijn ontstaan bij de kringen.'

© Cath Hermans

Bij Industria speelt zich hetzelfde af, zegt preses Jochen Valcke: 'We evolueren naar een diverser presidium. Een aantal jaren terug hadden we slechts één internationale student in ons presidium en die was verantwoordelijk voor de internationale functie. Nu is het aandeel van internationale studenten in het presidium gestegen tot 25% en zijn ze verspreid over verschillende functies.'

Een kring is geen vereniging

Er is een belangrijk onderscheid tussen studentenkringen zoals Ekonomika en VRG, en vrije studentenvereniging zoals Karibu of ASA (de Asian Student Association). Die eerste bestaan uit studenten van één of meer richtingen. Een vereniging daarentegen, hangt niet vast aan een richting of faculteit, maar vormt zich rond een bepaalde etnische achtergrond of een specifiek thema.

De kringen mogen dan wel openstaan voor iedereen, toch ervaart niet iedereen dat gevoel. 'Het is iets dat aansleept: als het bestuur van een kring vol witte mensen zit, dan geeft dat automatisch een bepaald beeld. En dat is misschien niet een beeld dat bij iedereen past', vertelt Julia Zhu, voorzitter van ASA.

Is het dan nodig dat er in alle kringen etnische diversiteit is? 'Niet per se, want het is heel fijn om op een plek te komen waar je jezelf niet moet uitleggen en de anderen je tradities begrijpen. Zo voel je je snel op je gemak', zegt Steve De Picker van ASA. 'Wij moeten ook geen doop doen om ons verbonden te voelen, dat gaat vanzelf door onze gedeelde cultuur.'

Datzelfde bevestigt het Contactpunt Interculturaliteit van de KU Leuven, dat het een heel goede zaak vindt dat er studentenverenigingen zijn die zich specifiek inzetten voor bepaalde etnisch-culturele achtergronden. 'Het is op die manier makkelijker studenten te vinden met dezelfde visies, deels omdat je een cultuur deelt met elkaar en een plaats kan geven aan dat specifieke deel van jouw persoonlijke identiteit.'

Diverse evenementen

Wanneer men over diversiteit bij kringen spreekt, dan kan dat bekeken worden vanuit twee standpunten: diversiteit binnen het presidium, of toegankelijkheid van evenementen. Op beide vlakken is er nood aan verbetering.

'Als het bestuur van een kring vol witte mensen zit, dan geeft dat automatisch een bepaald beeld'

[Julia Zhu](#) Voorzitter ASA

Het Contactpunt Interculturaliteit benadrukt het belang van dat laatste: 'Het mag niet zijn dat een studentenkring enkel inzet op activiteiten waar in hoofdzaak de klassieke Vlaamse middenklasse zich tot aangetrokken voelt. Een kring moet er zijn voor alle studenten van haar faculteit.'

Ook bij LOKO beseffen ze dat het niet altijd even makkelijk is voor de kringen om diversiteit te incorporeren in hun aanbod en presidium. 'Kringen willen wel toegankelijk zijn voor iedereen, maar weten vaak niet hoe ze dat moeten aanpakken voor bepaalde groepen met diversiteitskenmerken.'

Alcohol en tradities

Het staat vast dat alcohol deel uitmaakt van de traditionele studentencultuur. Maar is dat wel compatibel met andere culturen of geloofsovertuigingen, bijvoorbeeld? 'Bij het studentenleven horen natuurlijk feestactiviteiten, dat is een deel ervan, maar het is belangrijk veel verschillende activiteiten te organiseren', vertelt de preses van Eoos.

Bij Industria proberen ze hier op te letten door steeds genoeg evenementen te organiseren waar geen alcohol bij komt kijken. 'Het is belangrijk Leuvense tradities te verenigen met de verschillende studenten en hun manier van leven.'

Twee jaar geleden werd er door de Amerikaanse onderzoeker Drew Mallory een analyse gemaakt over hoe inclusief de KU Leuven is. Met die resultaten gaat LOKO nu aan de slag voor haar vormingen. 'Dat gaat van een verklaring rond inclusiviteit bij kringen tot concrete casussen waar bij studenten zich bewust worden van bepaalde dingen die vanzelfsprekend lijken, maar die mensen kunnen kwetsen.'

Het Contactpunt Interculturaliteit benadrukt dat het van belang is om die tradities te behouden: 'Ze mogen zeker niet verloren geraken, maar bovenop deze tradities moet er ruimte zijn voor andere zaken, voor zij die uit de boot vallen omdat ze minder vertrouwd zijn met deze tradities.'

Hoop voor de toekomst

Er heerst dus wel degelijk een groot bewustzijn rond de thematiek: 'In deze tijd is diversiteit een heel belangrijk thema en het leeft enorm', stelt de preses van VRG. 'Het besef en de wil is er, maar de vaardigheden soms niet', beaamt LOKO. Om aan die vaardigheden te werken, zal LOKO dan ook dit academiejaar vormingen rond diversiteit aanbieden aan de kringen.☺

'Het besef en de wil is er, maar de vaardigheden soms niet'

[Lucie Debaere](#), Voorzitter LOKO

19 - 30 OKTOBER | **ENGAGEMENT ZOEKT STUDENT**
Proef ter plaatse van vrijwilligerswerk bij Leuvense organisaties!

Leuven vrijwilligt

www.leuven.be/engagement-zkt-student

UCiCare LOKO KU LEUVEN iCare

LEUVEN EELWENIG SPRINGLEVEND

Coronacrisis heeft impact van 11 miljoen euro op de KU Leuven

De KU Leuven incasseerde door de coronacrisis heel wat onvoorziene kosten en verloor sommige inkomsten, maar de universiteit is robuust genoeg om dit aan te kunnen, stelt rector Luc Sels gerust.

door [Emma Desmet](#)

Alles en iedereen deelde de voorbije maanden op zekere hoogte wel in de klappen van de pandemie; ook universiteiten ontsnappen daar niet aan. De financiële impact van de crisis komt voor de Vlaamse universiteiten op 30 miljoen euro, waarvan zo'n 11 miljoen euro voor de KU Leuven. Die impact werd berekend door meerkosten, minkosten en verloren inkomsten samen te tellen.

'Het is een impact die we maximaal zullen absorberen en compenseren, om ervoor te zorgen dat de eindafrekening niet of zo weinig mogelijk in het negatief gaat', zegt rector Luc Sels. Het is te vroeg om resultaten op lange termijn te voorspellen, al maakt de rector zich momenteel geen al te grote zorgen over de afrekening van dit jaar en de begroting voor volgend kalenderjaar.

Onvoorziene meerkost

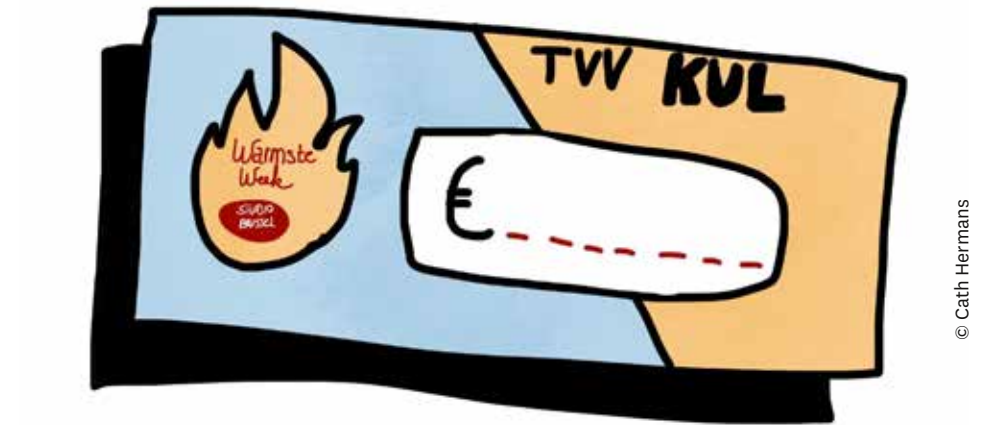
Er ging de voorbije maanden heel wat geld naar de digitalisering van het onderwijs. De rector benadrukt dat de KU Leuven op dit vlak verschilt van andere Vlaamse universiteiten, aangezien digitalisering al een prioriteit was in het strategisch plan van 2017 en er dus al heel wat investeringen gebeurden voor de crisis.

Desondanks kon men niet voorzien aan welke snelheid en omvang digitalisering de laatste maanden zou moeten plaatsvinden en zijn er heel wat extra uitgaven gebeurd op het vlak van software, streamingcapaciteit en uitrusting van auditoria.

'Veel studenten schrijven zich in voor vervolgdiplo-ma's, aangezien de situatie op de arbeidsmarkt onzeker is'

[Luc Sels, Rector KU Leuven](#)

Een tweede meerkost zit in personeelsinvesteringen die dienden om faculteiten en opleidingen te ondersteunen in de omgang met zaken zoals de digitalisering of organisatie van examens. In deze groep zit ook een kleine groep KU Leuven-medewerkers die onder het statuut van tijdelijke werkloosheid vallen.

© Cath Hermans

KU Leuven bedenkt creatieve manieren om de fiscale put te dichten.

Gederfde inkomsten

Belangrijk in de categorie gederfde inkomsten — dit zijn inkomsten die men normaal wel zou ontvangen, maar in de huidige toestand niet — is de kwijtschelding van de helft van de huurprijs in residenties van de universiteit tijdens de lockdown, wat een impact had op de inkomsten van de universiteit.

Het helpt niet dat bepaalde postgraduatoren permanente vormingen niet konden doorgaan. 'Dat zijn typische programma's waar bijvoorbeeld de wereld van de bedrijfssector op tekent en de deelname van financiert. De stopzetting slaat dan wel een behoorlijk gat in onze opbrengsten', verklaart Sels.

Positief verhaal

Er is ook een positieve kant aan het verhaal. Zo zijn er op bepaalde vlakken minder uitgaven geweest dan eerst werd voorzien. Denk aan personeelsgerelateerde kosten, zoals het wegvallen van vergoedingen voor woon-werkverkeer door thuiswerk en het aankopen van kantoor materiaal.

De inschrijvingscijfers zijn ook geruststellend, al gaan die er in het algemeen lichtjes op achteruit omdat nogal wat internationale studenten hun inschrijving een jaar uitstellen. De meesten maken echter gebruik van een bijzondere regeling, waardoor ze hun inschrijving volgend jaar realiseren. 'Het gaat daar dus om uitgestelde inkomsten', klinkt het bij Sels. 'Bovendien schrijven veel studenten zich in voor vervolgdiplo-ma's, aangezien de situatie op de arbeidsmarkt onzeker is.'

Op korte termijn is er geen negatieve impact op de onderzoeksinkomsten, 'aangezien de projecten die nu lopen al veel vroeger verworven zijn.

En op de fondsen waarop we intekenen, zoals het fonds voor wetenschappelijk onderzoek, zijn momenteel geen besparingen aangekondigd.'

Besparingsangst

Waar de rector zich wel zorgen om maakt op lange termijn zijn besparingsmaatregelen die door de overheden kunnen worden aangekondigd. 'Als je naar een groot begrotingstekort gaat, dan weet je dat er inspanningen kunnen worden gevraagd aan meerdere segmenten van de maatschappij', vertelt Sels.

'Ik ben niet geneigd om als eerste in de rij te gaan staan voor compensatiemaatregelen'

[Luc Sels, Rector KU Leuven](#)

De universiteiten zijn in overleg met de Vlaamse overheid voor een beperkte compensatie van de geleden verliezen, maar dat zal nooit alles kunnen dekken. 'Maar ik ben ook niet geneigd om als eerste in de rij te gaan staan voor compensatiemaatregelen, als ik zie hoe bepaalde sectoren, zoals de horeca, getroffen zijn.'

Binnen de universiteit zelf is er geen sprake van een globaal besparingsplan, maar ze legt wel voorzichtigheid aan de dag. 'Waar we meer efficiëntie kunnen brengen, proberen we dat ook zeker te doen. We willen vooral zuurstof blijven geven binnen de universiteit.' ☺

'Weet niet of ik ga verder studeren bij code rood'

Studieboeken, huurgelden, steeds stijgende Almaprijzen en dat in combinatie met een onzekere arbeidsmarkt. Zelfvoorzienende studenten spreken over hoe zij deze periode ervaren.

door [Elien D'hoore](#) en [Jeremy Van Weyenbergh](#)

Niet elke student heeft het financieel even makkelijk thuis. Om toch te kunnen studeren, combineren ze die studie vaak met een studentenjob om geld in het laatje te brengen. Ook Alex*, afgestudeerd als bachelor in de toegepaste informatica doet dit. 'Ik heb doorheen mijn studies steeds in de horeca gewerkt om mijzelf te onderhouden. Tijdens mijn studies kreeg ik wel een toelage van de Vlaamse overheid.'

Naast het studeren zelf willen veel studenten graag zelfstandig leven op kot, wat dan weer een serieuze extra kost is, bovenop inschrijvingsgeld en boeken. 'Mijn inschrijvingsgeld heb ik steeds zelf betaald, aangezien dat voor mij wel meeviel. Maar in het tweede jaar stegen de kosten toen ik op kot ging. Mijn ouders wilden mij echt wel helpen, maar dat ging gewoon niet altijd', vertelt Veronique*, student schakelprogramma Handelswetenschappen.

Soms volstaat één studentenjob niet. Véronique combineert drie inkomens om haar studies

'Naast het geld dat ik had om rond te komen, had ik plotseling niets meer'

[Alex*](#)

en huisvesting te betalen: 'Op dit moment doe ik twee studentenjobs om alle kosten te dekken en onlangs ben ik ook met mijn nicht een eigen bedrijfje begonnen op Instagram; qua startkosten was dat veel interessanter dan een website.'

Achmed*, die in een verkorte bachelor filosofie zit, vertelt dat hij er voor koos zijn tweede studie zelf te financieren. 'Om die te betalen werk ik nu al ongeveer tweeënhalf jaar achter de balie in de Agora. Mijn ouders vroegen in het begin vaak nog of ze moesten bijspringen, maar daar kon ik gelukkig altijd neen op antwoorden.'

Impact van corona

Een van de sectoren die het zwaarst getroffen werd door de huidige coronacrisis, is de horeca. Ook Alex voelde het effect van de lange sluiting tijdens de lockdown: 'Toen de cafés dicht moesten, viel ik meteen zonder inkomen, waarna ik ben ingetrokken bij mijn moeder.'

De maatregel van de KU Leuven om de huurprijs van residenties in sommige maanden van de lockdown te halveren, hielp Alex wel vooruit, maar was verre van voldoende: 'Dankzij de huurreductie op de KU Leuven-residenties kon ik wat kosten vermijden. Maar uiteindelijk heb ik al het geld dat ik had gespaard sinds september vorig jaar moeten gebruiken om mijn huur te betalen en mijn moeder financieel te kunnen steunen. Naast het geld dat ik had om rond te komen, had ik plotseling niets meer.'

'De online lessen waren een grote hulp'

[Veronique*](#)

Niet enkel de horeca moest de deuren sluiten, ook de universiteit ging op slot. 'Door de lockdown was Agora een tijdje gesloten, waardoor ik heel wat inkomsten misliep. Gelukkig had ik wel een kleine reserve opgebouwd waar ik op kon teren, maar in totaal merkte ik wel dat mijn bankrekening naar beneden is gegaan', klinkt het bij Achmed.

De positieve kant van de crisis zit in de kleine dingen, volgens Achmed: 'Het was wel makkelijker om een budget te maken omdat er veel minder onverwachte uitgaven waren, zoals eens uit eten gaan met iemand.'

Het onderwijs dat zich grotendeels online afspeelde, had ook zijn voordelen voor sommige studenten, aldus Veronique: 'De online lessen waren een grote hulp: ze maakten het voor mij veel makkelijker om zelf halve of hele werkdagen in te plannen naast de lessen.'

Vooruitblik

Het komende academiejaar ziet er onzeker uit voor de zelfvoorzienende studenten. Er heerst veel onzekerheid op de arbeidsmarkt, maar ook studeren is niet meer vanzelfsprekend. In bepaalde kleurcodes is er amper tot geen fysieke les, iets wat een belangrijke rol speelt in de keuze om verder te studeren of niet.

'Ik ben volledig afhankelijk van de kleurcode: stel dat niet alleen mijn studentenjob voor een lange periode zou wegvallen, maar ik ook geen fysieke lessen meer heb. Dan zou ik wel de balans opmaken, of het de moeite waard is om er nog een studie bij te doen', klinkt Achmed bezorgd.

'Stel dat er nu een code oranje of code rood wordt ingesteld, en dat er gewoon niks meer is. Dan weet ik niet of ik nog verder zou studeren. Ik zou het alsnog kunnen doen door op mijn ouders te steunen, maar dat voelt voor mij niet verantwoord aan.'

©Anne-Leen Declercq

Ook Alex maakt zich zorgen om een tweede lockdown: 'Dan moet ik werk zoeken, terwijl er minder jobaanbiedingen zullen zijn bij bedrijven door de coronacrisis. Ik vrees dat we niets meer van de overheid zullen krijgen, wat wel het geval was bij de eerste lockdown.'

'Dan moeten we voor onszelf zorgen en dat gaat weer problemen en frustraties teweeg brengen. Ik denk dat ik er nu meer alleen voor zou staan. Maar we zullen zien, ik kan de toekomst niet voorstellen.' ☹

*Alle namen zijn gefingeerd. De namen van de betrokkenen zijn gekend bij de redactie.

Het Franse hoger onderwijs is nog steeds ongelijk en elitair

Studenten en professoren getuigen over de vele ongelijkheden in het Franse hoger onderwijs.

door [Emiel Roothoof](#) en [Oriane Lecluyse](#)

La douce France, het land van uitgestrekte lavendelvelden, volgepakte zandstranden en brede boulevards. Maar ook het land van de *gilets jaunes*, gevaarlijke voorsteden en gemeentelijke verpaupering. Meer dan 230 jaar na het ontstaan van de slogan *'Liberté, égalité, fraternité'*, is de naburige zeshoek nog steeds een natie van ontzettend veel tegenstellingen.

Een van de meest pijnlijk indicatoren van die tegenstellingen is het hoger onderwijs. Uit ge-

sprekken met meer dan 20 studenten en professoren blijkt dat ongelijkheid daar een fundamenteel probleem blijft.

Lycée Henri IV

Na de middelbare school is er de mogelijkheid één of twee jaar *'prépa'*, kort voor *'classe préparatoire'*, op een lyceum te doen. Hier worden studenten klaargestoomd voor de aartsmoeilijke proeven die de beste scholen jaarlijks organiseren.

'Er was het constante dilemma: werken of slapen'

Student Lycée Henri IV

In de schaduw van het Pantheon ligt het zeer prestigieuze Lycée Henri IV. Hier studeren de allerslimsten: namen als Jean-Paul Sartre, Michel Foucault en Emmanuel Macron orneren de lijst van alumni. Maar voor de allerbeste, alleen het allerswaarste.

We spraken met zeven studenten en allemaal hadden ze het over de zware werkdruk, de stress en de Parijse dominantie.

Voor enkele studenten wordt de werkdruk soms te veel. Een student had in haar periode aan het lyceum overgewicht gekregen van de stress, terwijl veel van haar klasgenoten extreem mager werden. 'Veel meisjes ontwikkelen eetstoornissen. We eten allemaal ofwel te veel ofwel te weinig.'

Alice Meunier, professor École Polytechnique

© Oriane Lecluyse

Slaap is een goed dat weinig studenten er gegeven is. 'Ik sliep soms maar drie uur per nacht. Er was dat constant dilemma: werken of slapen', vertelt een student van het lyceum.

Enkelen onder hen voelden zich te weinig gewaardeerd als mens en te veel als statistiek. 'We zijn daar om de cijfers op te krikken', zegt een student die anoniem wenst te blijven.

'Als enkelen zich hier niet op hun plaats voelen, komt dat veeleer door een oordeel dat ze voor hun komst over ons instituut hebben gevormd, dan hun ervaring zelf', reageert Sophie Giovachini, directeur van het Lycée Henri IV. Giovachini geeft toe dat de studenten hard moeten werken, maar ze gelooft dat 'velen er plezier in hebben'.

C'est pour la petite bourgeoisie...

In de hoogste echelons van het Franse hoger onderwijs kunnen we het onderscheid maken tussen de *universités* en de (*grandes écoles*). De universiteiten werken ongeveer op dezelfde manier als bij ons, maar de *grandes écoles* vinden we hier niet terug. Het zijn kleine, maar prestigieuze onderwijsinstellingen, waar slechts een select groepje ieder jaar wordt toegelaten. De meeste bevinden zich in Parijs.

Vanuit de *grandes écoles* wordt vaak neergekeken op de universiteiten, die als tweederangs worden beschouwd. 'De universiteit is echt de nood-

'Bij ons heerst het idee: universiteitsstudenten zijn lui'

Student École Normale Supérieure

uitgang', biecht een student op. 'Bij ons heerst het idee: universiteitsstudenten zijn lui.'

Maak kennis met Alice Meunier, professor celbiologie aan de verderop gelegen École Polytechnique. Haar profiel komt perfect overeen met de gemiddelde professor: hoog opgeleide familie, Parijzenaar en gestudeerd aan één van de beste scholen van het land. Maar die erfenis wil ze duidelijk van zich afschudden.

'Men verzamelt hier mensen die een elite moeten vormen. Dat vind ik een heel oncomfortabel

idee', zegt ze. Dat heeft tot gevolg dat haar klassen weinig divers zijn, waaronder disproportioneel veel studenten van adel. En al heeft ze de beste referenties, de elite sfeer knaagt aan haar: 'Ik stel me vaak de vraag wat ik hier eigenlijk doe, want ik voel me niet altijd op mijn gemak.'

In een bistro voor het Gare de Lyon ontmoeten we Benjamin Tainturier, doctorandus in de sociologie. Hij wijst op de bredere Franse mentaliteit: 'Het zit in het DNA van de Republikeinse geest om zulke elites te creëren en ik zie niet veel animo om dat te veranderen, ook al gaat dat ten koste van de zwakke klassen.'

Die obsessie met excellentie drijft professoren soms heel ver. Arthur Pereira, student aan de Sorbonne, vertelt over een keer dat de meerderheid van zijn klas slechte resultaten had behaald. 'Julie zijn erbarmelijk', zei de professor.

'Met dit accent kan je niet gaan verder studeren'

leerkracht tegen student

'In de province willen de professoren dat de studenten slagen, in Parijs willen ze dat het lyceum slaagt', zegt Mathilde Bonin, nu student aan de universiteit Paris-Descartes.

... qui vient de la campagne

Tainturier, die zowel in Dijon als Parijs heeft lesgegeven, kent het verschil tussen Parijs en de province maar al te goed. 'De beste profen houden ze voor Parijs', stelt hij. Daarnaast is het volgens hem moeilijker verder te studeren als je van buiten Parijs bent: 'De plaats waar je vandaan komt is heel belangrijk.'

Marie Jeanty, zelf een student uit Parijs, gaat nog verder dan dat: 'Het is onmogelijk van een onbekend lyceum op het platteland door te stoten naar een *grande école* in Parijs, tenzij je een genie bent.'

Er is nog iets anders dat de kloof tussen Parijs en de province dieper maakt: accenten. Aan het Lycée Henri IV werd een student uit het zuidelijke Cannes om haar accent gediscrimineerd. 'Een leerkracht vroeg: "Waarom praat jij zo tegen mij?", terwijl zij niets verkeerd had gezegd', vertelt een vriendin. Een andere kreeg te horen: 'Met dit accent kan je niet gaan verder studeren.'

De kracht van ongelijkheid

Uit ons onderzoek blijkt dat de meeste problemen zich situeren bij geld, cultureel kapitaal en woonplaats.

David Flacher, onderwijs econoom verbonden aan de Université de Technologie in Compiègne, onderscheidt dezelfde

'Ik was elke dag drie uur onderweg omdat ik het geld niet had in Parijs te wonen'

Sébastien Pacôme, student

drie ongelijkheden, maar als econoom interesseert hij zich vooral in de financiële ongelijkheid.

Die ongelijkheid is tweeledig. Sommige studenten kiezen om niet in Parijs te studeren vanwege de hoge kosten voor accommodatie, voeding en transport. Minder welgestelde studenten die toch beslissen naar de hoofdstad te trekken, zijn vaak genoodzaakt te werken tijdens hun studies, wat hen minder tijd en dus vaak slechtere resultaten oplevert.

Toch kunnen we de financiële, culturele en ruimtelijke ongelijkheden niet los van elkaar zien. Je woonplaats bepaalt je toegang tot scholen en culturele initiatieven, die zich vooral in de grote steden afspeelen. Daarnaast reflecteert je woonplaats vaak je financiële situatie, die een groot aantal studenten ervan weerhoudt te studeren aan goede middelbare scholen met hogere inschrijvingsgelden.

Voor studenten die lang onderweg zijn, schiet er ook minder tijd over om zich op hun studies toe te leggen. 'Ik was elke dag drie uur onderweg omdat ik het geld niet had in Parijs te wonen. Wat een tijdverlies!', laat student Sébastien Pacôme weten.

'Het culturele luik is eigenlijk veel belangrijker dan het economische', meent Agnès Van Zanten, onderwijssocioloog en directeur onderzoek van het CNRS, het Franse agentschap voor wetenschappelijk onderzoek.

Volgens Van Zanten zijn er twee prioriteiten: 'Een onderwijsbeleid dat iedereen de nodige informatie verschaft en een stedenbouwkundig beleid dat sociale segregatie tegengaat.'

In de tuin van de École Normale Supérieure (ENS), waarschijnlijk de meest gerenommeerde school in Frankrijk, spreken we met twee docenten. Beiden wensen ze anoniem te blijven om hun felbegeerde post niet in gevaar te brengen.

Manon Bellon, student Sciences Po. © Oriane Lecluyse

© Oriane Lecluyse

'Van €3000 per jaar kan je toch niet leven?'

[David Flacher](#), *onderwijseconoom*

'Ik ben er niet zeker van dat de ENS er genoeg in slaagt de sociale gelijkheid te garanderen', klinkt het bij de ene. De ander volgt hem daarin: 'Ik heb niet het gevoel dat dit een sociale lift is.'

Een *grande école* organiseert ieder jaar een *concours*, waar honderden studenten wedijveren om een plaatsje aan hun droomschool. Zo'n *concours* bestaat uit lange schriftelijke en mondelinge testen en is al sinds Napoleon in zwang onder het mom van het revolutionaire 'égalité'.

Manon Bellon, die zich momenteel voorbereidt op het *concours* voor diplomaten, vindt zulke testen net 'uiterst ongelijk'. Ten eerste haalt ze het belang van cultureel kapitaal aan, waaraan de meeste *concours* veel waarde hechten. Ten tweede is er het feit van financiële ongelijkheid. Het is namelijk de gewoonte één of zelfs twee jaar cur-

sussen te volgen om je op de testen voor te bereiden, wat voor minder welgestelde studenten een enorme investering is.

Meer nog, een rijke student zou het zich kunnen permitteren het volgende jaar nog eens te proberen. Dat zit er voor Bellon niet in: 'Als het nu niet lukt, moet ik werk gaan zoeken. Ik heb geen andere keuze.'

'Sciences Po is zich altijd, meer dan de andere universiteiten, bewust geweest van haar verantwoordelijkheid' wat betreft de vernieuwing van het onderwijssysteem, meldt woordvoerder Claire Flin. Zo was het instituut de eerste om de Conventions d'Éducation Prioritaires (CEP), waarmee plaatsen in universiteiten vrij worden gehouden voor studenten uit benadeelde milieus, te steunen.

Verandering?

Danièle Héryn, parlementslid voor La République En Marche, de partij van Macron, gelooft dat er wel degelijk dingen aan het veranderen zijn: 'Onder druk van onze regering worden er steeds meer studenten met een atypisch profiel toegelaten.'

Sinds het academiejaar 2019-2020 is er bovendien 'Campus Connectés', een samenwerking tussen de overheid en de grote Parijse scholen om afdelingen buiten Parijs op te richten. Daar zouden vooral bacheloropleidingen worden aangeboden, waarna men kan doorstromen naar een masteropleiding in Parijs. 'Er zijn nu zo'n 15 nieuwe departementen en het plan is om in zoveel mogelijk steden die aanwezigheid te hebben', vertelt Héryn in een telefoongesprek.

Maar voor onderwijs is ook geld nodig. Onderzoek van de Franse econoom Thomas Piketty wijst uit dat tussen 2008 en 2018 het onderwijsbudget per student met ongeveer 10% is gedaald.

In 2018 lanceerde de overheid Parcoursup, een nieuw beursprogramma voor studenten uit de lagere klassen. De beurzen gaan echter niet hoger dan €3000 per jaar. 'Dat is veel te weinig', beklagt Flacher zich. 'Daar kun je toch niet van leven?'

Rapport van Duitse rectoren moet samenwerking met China bevorderen

Na de beruchte veiligheidswet voor Hongkong komt er een rapport van Duitse rectoren. Maar een krachtige veroordeling van de beperkingen inzake academische vrijheid blijft uit.

door [Jannes Badts](#) en [Emiel Roofthoof](#)t

Dat de academische vrijheid in China op een vrij laag pitje zit, bewijst de Academic Freedom Index (AFI) van dit jaar, waar de Volksrepubliek zich in de onderste regio's van de ranglijst manifesteert.

Vergeleken met vorige edities is er een aanzienlijke daling zichtbaar, in het bijzonder in Hongkong, en dat alarmeert ook instellingen in Europa. De *Hochschulrektorenkonferenz* (HRK), het Duitse verbond voor hogescholen en universiteiten, publiceerde daarom op 9 september een uitgebreid rapport met de bedoeling Duitse onderzoekers en onderwijzers ondersteuning te bieden bij samenwerkingen tussen Duitse en Chinese instellingen.

Hoewel de HRK in april van dit jaar reeds een handleiding voor internationale coöperatie publiceerde, is het nieuwe rapport specifiek bedoeld om 'Duitse universiteiten en individuele universitaire leden bewust te maken van de centrale aspecten van de academische samenwerking met China', vertelt een woordvoerder van de HRK.

De afzonderlijke publicatie geeft blijk van de unieke positie die China momenteel inneemt in de internationale arena.

Men benadrukt het belang van deze samenwerkingen: 'Chinese universiteiten zijn belangrijke samenwerkingspartners voor Duitse universiteiten; bijna 1400 samenwerkingsovereenkomsten zijn hiervan het bewijs. Academische samenwerking met China is op veel gebieden aantrekkelijk, in sommige wetenschapsgebieden is het zelfs essentieel.'

In het rapport wordt melding gemaakt van de toenemende moeilijkheden bij Duits-Chinese samenwerkingsactiviteiten: 'De Duitse universiteiten worden de laatste jaren in toenemende mate geconfronteerd met wettelijke eisen en organisatorische hindernissen aan Chinese zijde.'

© Anastasia Knyazeva

Inhoudelijk gaat men weinig concreet in op mogelijke obstakels, al legt men wel nadruk op dialoog en het vrijwaren van de academische vrijheid. 'Het is belangrijk om proactief kansen te identificeren zonder de eigen waarden en normen in gevaar te brengen', zo stelt de HRK in haar reactie.

De vaagheid zou vooral een gevolg zijn van het gebrek aan hulpmiddelen die ter beschikking staan om de obstakels te verzoenen met het hoge belang van de samenwerkingen, aldus Robert Quinn, directeur van Scholars at Risk, een internationaal netwerk van academische instituties dat zich toelgt op het verdedigen van de academische vrijheid.

'Academische samenwerking met China is op veel gebieden aantrekkelijk, in sommige wetenschapsgebieden zelfs essentieel'

[Woordvoerder HRK](#)

In een gesprek noemt Quinn onder de probleempunten strenge beperkingen op de verplaatsings- en reismogelijkheden van uitwisselingsstudenten en onderzoekers, hetzij vanwege hun etniciteit, hetzij vanwege de ideeën die ze uiten. Hij benadrukt ook de lage positie van China op de AFI, welke met name in Hongkong alarmerend is.

Verantwoordelijkheid

Quinn stelt toch positief te zijn over het rapport, zich beroepende op de rol die universiteiten volgens hem spelen in het garanderen van academische vrijheid, ook buiten de eigen instelling: 'Universiteiten zijn geen ngo's, en er mag niet verwacht worden dat zij de rol van ngo's spelen. Tegelijkertijd zijn universiteiten niet alleen bedrijven. Het zijn op waarden gebaseerde instituten. Om hun eigen kwaliteiten te behouden hebben universiteiten dus een verantwoordelijkheid in het waarborgen van academische vrijheid.'

© Oriane Lecluyse

1+1 actie t/m 31 oktober:
www.wisper.be/jongerendeal

OP ZOEK
NAAR EEN
PLEK OM
ZELF
KUNST
TE MAKEN
EN
TE BELEVEN?

WIS
PER

artistieke cursussen
in Leuven - vanaf 18 jaar:

/ DANS
/ THEATER
/ MUZIEK
/ BEELDDE KUNSTEN
/ FOTOGRAFIE
/ LITERATUUR

kies en schrijf in
op www.wisper.be

artikel > Intense cultuurevenementen zijn niet voor iedereen weggelegd

Prikkelarm vol sfeer

Leuven Kermis organiseerde haar traditionele prikkelarme avond. Studentenorganisaties springen niet mee op de kar, maar het coronavirus zou wel voor een rustiger jaar kunnen zorgen.

door [Marie Coppens](#)

Vorige maand transformeerde Kermis Leuven voor één avond naar een rustige, prikkelarme omgeving. Het geluid werd begrensd tot 50 decibel — vergelijkbaar met het geluid van lichte, herfstige regen op je kotraam — en de microfoon werd zoveel mogelijk de mond gesnoerd. Daarnaast werden felle lichten gedempt en gingen knipperende lichten uit.

Op deze avond kunnen mensen met een autismespectrumstoornis, epilepsie en hoogsensitiviteit in alle rust meegenieten. 'We organiseren deze avond voor iedereen die rustig de kermis wil bezoeken en minder prikkels wil', vertelt schepen van Gelijke Kansen Lies Corneillie (Groen). Ook andere gemeenten waaronder Hasselt, Genk, Tienen en Gent, bewandelen al jaren hetzelfde pad.

'Ik vind de prikkelarme kermis een geweldig initiatief', zegt Amy. Zij was vorig jaar een van de ambassadeurs bij Letteren en is hoogsensitief. 'Als kind was ik hier zeker naartoe gegaan. Het zal nog steeds een omgeving zijn met prikkels, maar met minder prikkels dan gewoonlijk.'

Het aanbod

'In ons streven naar een autismevriendelijke stad willen we de komende jaren dit concept ook uitrollen naar andere plekken en evenementen', vertelt Lies Corneillie. Springen studentenkringen mee op deze kar? 'We hebben de vraag naar prikkelarme evenementen nog niet expliciet gekregen, maar merken misschien wel een impliciete vraag', vertelt Merel Janssens, cultuurverantwoordelijke van kring

©Joanna Wils

Babylon. Bij een Poëzie- en Wijnavond of bij de Openingsavond van de Interuniversitaire Literaire Prijs zijn steevast studenten aanwezig die niet naar cantussen of feestjes komen.

'We merken misschien wel een impliciete vraag naar prikkelarme evenementen'

[Merel Janssens](#), cultuurverantwoordelijke Babylon

Ook MindMates, een initiatief van de KU Leuven dat via workshops en campagnes kennis en vaardigheden over mentale gezondheid bijbrengt aan de student, bevestigt dit: 'We merken geen expliciete vraag naar prikkelarme activiteiten, maar er komt wel een grote respons op de rustige activiteiten die we organiseren', vertelt Bram Deschamps, projectmedewerker bij MindMates.

'Vorig jaar organiseerden we een yogasessie tijdens de blok die meteen volzet was.' Dat succes bevestigt derdejaarsstudente Psychologie Maya: 'Ik nam al deel aan de yogasessie en leerde er over mindfulness. Beide activiteiten hielpen me om te ontsnappen aan de dagelijkse overvloed aan prikkels.'

Liever thuis dan op TD

Terwijl de ene rustigere activiteiten opzoekt, blijft de andere liever thuis. 'Prikkelarme activiteiten vind ik een paradox. Ontprikkelend doe ik alleen in de natuur. Een activiteit bevat hoe dan ook te veel prikkels voor me', vertelt Lisa, een hoogsensitieve student. Ook Amy sluit zich hierbij aan: 'Als ik overprikkeld ben, blijf ik thuis in mijn zetel.'

'Nu er verstrengende maatregelen gelden voor activiteiten omwille van het coronavirus, blijven enkel nog de "rustigere" evenementen over', stelt Lisa vast. Ze *skipte* afgelopen studentenjaren bewust TD's. 'Dat dit semester geen cantussen of feestjes doorgaan, is voor de ene student een jammerlijke zaak, voor de andere een verademing.'

©Cath Hermans

door [Marie Coppens](#)
en [Hannah Gellens](#)

BiTe - Mushroom excursion 2020 - Arenberg Park
Donderdag 6 oktober, 17.00

Altijd al willen deelnemen aan een heuse paddenstoelentocht? Aarzel dan niet, want BiTe (Biodiversity Team - KU Leuven) geeft je de kans om zoals de echte Italiaanse cavatori, ofwel truffeljagers, op pad te gaan en de wonderlijke wereld van de fungi te verkennen. Trek dus tussen twee (online) lessen door je bergschoenen - heb je standaard op kot liggen, toch? - aan om de natuurlijke schoonheden van de herfst te bewonderen.

Gratis.

Artist talk: Mircea Cantor & Siemen van Gaubergen - STUK
Woensdag 7 oktober, 19.00

Naar aanleiding van hun nieuwe expo's in het STUK, treden de Roemeense Mircea Cantor en de van eigen bodem afkomstige Siemen van Gaubergen in dialoog met het publiek. Cantor zal vertellen over de vrijheid van onze bewegingen in de ruimte. Van Gaubergen daarentegen zoomt in op zijn eigen artistieke praktijk en zijn onderzoek verricht naar hedendaagse beelden en hun menselijke waarneming. Een avond om naar uit te kijken!

Gratis met verplichte inschrijving.

Het museumdilemma

Toen de musea in maart hun deuren sloten, ging er online een hele kunstwereld open. Een kleine aardverschuiving in het tentoonstellings-landschap, met veel mogelijkheden en open vragen tot gevolg.

door [Joanna Wils](#)

De gedwongen sluiting van de musea was een zware klap voor de sector. Zo liep het Leuvense museum PARCUM 75% van het gewoontelijke rendement mis. Maar niet alleen financieel kwam de sector in nauwe schoentjes; de musea dreigden ook hun contact met het publiek te verliezen. Een online aanbod leek de uitgelezen oplossing te zijn. 'Om het publiek te bereiken, was dat een gouden zet', vertelt Wouter Jaspers, verantwoordelijke pers en communicatie van PARCUM. 'Maar een kunstwerk laat nog altijd een diepere indruk na wanneer je het fysiek ziet, en niet online.'

Een sprong in het diepe

De afgelopen jaren werd al geëxperimenteerd met digitale musea, maar door het coronavirus werden ze plots een noodzaak. FARO, het Vlaams Steunpunt voor Cultureel Erfgoed, merkte dat expertise in online tentoonstellingen nog zeer beperkt was. 'De crisis heeft de sector met de neus op de feiten gedrukt', vertelt algemeen directeur Olga Van Oost. De sluiting was het uitgelezen moment om even stil te staan en tijd te nemen voor het werk achter de schermen, klinkt het.

Museum M in Leuven schakelde het online-aanbod een niveau hoger tijdens de sluiting. 'We hebben het volledige aanbod online geplaatst, terwijl dat anders maar mondjesmaat gebeurt', vertelt woordvoerder Hanne Grégoire. De vriendenwerking zocht ook actief contact op met de bezoekers om M naar hen te brengen. Voor de musea bleef het wel een prioriteit om de bezoekers naar de zalen te lokken: 'Een virtuele 360°-graden rondleiding geeft niet hetzelfde gevoel van grootsheid dat je wel in de ruimtes krijgt', vertelt Grégoire. 'Tijdens een bezoek moet je de buitenwereld even kunnen vergeten.'

De fysieke dimensie

De vraag is of online dan wel iets kan betekenen. Dat een fysiek kunstwerk een andere indruk maakt, vindt niet enkel Jaspers, maar ook Van Oost. Hilde Van Gelder, professor hedendaagse kunstwetenschappen, gaat akkoord dat de fysieke dimensies van een kunstwerk moeilijk vervangbaar zijn, omdat mensen graag contact maken met voorwerpen en omdat de schaal en presentatiecontext dan verloren gaan. Toch betekent dat voor haar niet dat virtuele tentoonstellingen waardeloos zijn. 'Beiden kunnen naast elkaar bestaan en elkaar versterken.'

M kiest voor een middenweg door een stuk van het online aanbod te behouden. 'We proberen zaalfolders, audiogidsen en gedichten online aan te bieden zodat de bezoeker zich kan voorbereiden en ook kan nagenieten.' Het virtuele aanbod ondersteunt zo het bezoek.

Van Gelder durft al verder te kijken, naar volledig digitale tentoonstellingen. 'Onze studenten experimenteren er al mee en zijn er heel enthousiast over.' De tentoonstellingen zijn toegankelijk en goedkoop: ze worden volledig digitaal in elkaar gestoken en de vernissages kan je met behulp van avatars (*virtueel bestuurbare figuren, red.*) bezoeken.

De online worsteling

Toch worstelt menig museum met het online medium. 'We willen graag relevant blijven bij ons publiek, maar er moet ook nog iets overblijven om naar te komen kijken', vertelt Jaspers. Het is een moeilijk spanningsveld: je als culturele instelling profileren bij het grote publiek zonder alles online te grabbel te gooien.

'De crisis heeft de sector met de neus op de feiten gedrukt'

[Olga Van Oost](#), algemeen directeur FARO

Het lijkt dan ook gemakkelijker voor grote instellingen met een rijke collectie om kunstwerken online te plaatsen zonder al hun troeven uit te spelen, maar Van Gelder gelooft niet dat kleinere musea zich met een online aanbod in de voet zouden schieten. 'De aantrekkingskracht van een object mag je niet onderschatten.' Ze gelooft dat kleinere musea nog steeds andere troeven kunnen uitspelen. 'PARCUM is prachtig gelegen en kan op locatie een sfeer creëren die complementair is aan het online aanbod.'

Kunst achter een betaalmuur

Als tentoonstellingen de online boeken en kranten achternagaan, lijkt een betaalmuur onvermijdelijk. Bij PARCUM stellen ze zich alvast luidop de vraag: 'Als je al je sterke punten online aanbiedt, is het dan niet logisch dat je daar geld voor vraagt?' Zo'n betaalsysteem lijkt in de toekomst niet onrealistisch — de vraag is of het zou aanslaan.

'Als het de enige manier is om bepaalde werken te bekijken, dan zullen mensen wel bereid zijn om te betalen', redeneert Van Gelder. Ze hoopt dat er voldoende vrij toegankelijke online tentoonstellingen komen in de toekomst, maar ziet ook in dat culturele instellingen kosten moeten maken voor online tentoonstellingen. 'Wellicht wordt er dan een systeem uitgewerkt met een gewoon tarief, studententarieven en ouderentarieven', analoog aan de traditionele regelingen dus. 'Musea zullen het ook slim moeten aanpakken, want naar analogie met de filmsector zullen er snel piratenwebsites opduiken.'

'Ik denk in elk geval niet dat we nog helemaal van het digitale gegeven zullen loskomen'

[Hilde Van Gelder](#), professor hedendaagse kunstwetenschappen

'Als het de enige manier is om bepaalde werken te bekijken, dan zullen mensen wel bereid zijn om te betalen', redeneert Van Gelder. Ze hoopt dat er voldoende vrij toegankelijke online tentoonstellingen komen in de toekomst, maar ziet ook in dat culturele instellingen kosten moeten maken voor online tentoonstellingen.

'Wellicht wordt er dan een systeem uitgewerkt met een gewoon tarief, studententarieven en ouderentarieven', analoog aan de traditionele regelingen dus.

'Musea zullen het ook slim moeten aanpakken, want naar analogie met de filmsector zullen er snel piratenwebsites opduiken.'

Voor de nabije of verre toekomst

Zover is het nog niet, maar de digitale sprong is gewaagd. FARO stelde vast dat er sinds de heropening van de musea geen stormloop plaatsvond. 'Het publiek is zeer voorzichtig, schoolbezoeken zijn beperkt, en natuurlijk is ook het internationale bezoek stilgevallen', vertelt Van Oost. Ook PARCUM merkte een verschil, nu socio-culturele organisaties — vaak oudere groepen — minder over de vloer komen. 'Maar we voelden wel een honger naar cultuur.' Om aan die honger tegemoet te komen, kan een online collectie een uitgelezen middel zijn.

Het was voor de sector ook niet gemakkelijk om alles te organiseren. De smalle, historische gangen en trap in PARCUM dragen gewoonlijk bij tot de museumbeleving, maar maakten het moeilijk om een publiekstroom te organiseren. Ook in museum M was dat niet simpel, weliswaar om een andere reden. 'Ons museum is ontworpen om in te verdwalen, daarom was het niet evident om er een rechtlijnig parcours door te trekken.'

Hoewel beide musea bezoekers liefst naar hun zalen zien komen, zullen de online tentoonstellingen misschien minder lang op zich laten wachten dan eerst gedacht. FARO beseft dat ze hier samen met de sector werk van zal moeten maken. 'Ik denk in elk geval niet dat we nog helemaal van het digitale gegeven zullen loskomen', besluit Van Gelder. ☺

Prelude

door [Arne Van Lautem](#)

Boven aan de bron waar twee parallelle oevers zich na kilometers afscheiding verbonden zien, ligt een driehoekige vlakte, die onregelmatig begroeid is met gras. De bron en de vlakte vormen één; een plek die sinds mensenheugenis aanbeden wordt; een plek ook die verschillende namen draagt. En hoewel ze haar hoedanigheid vooral dankt aan de waterrijke wel die de kiem van alles vormt, schuilt haar kracht en luister in de flora die als een warme, beschermende deken over de aanpalende meent ligt.

Aan modeverschijnselen of afkeurend stemgeluid heeft deze plek weinig boodschap. Zij doordrong de tand des tijds in haar oervorm; niet voor niets vinden slechts enkelingen van het romantische slag hun weg naar dit gebied. Wanneer ook mij, een bewonderaar, na lang en gepassioneerd aandringen de zegen tot toetreding te beurt valt, beuk ik de poorten naar het plekje open om me aldaar, als abrupt bevangen door de slangenkop van de Gorgon, gedwee neder te vlijen op het Monetaanse gras.

De grond voelt zacht en broeierig aan wanneer ik mijn vermurwde aangezicht opdring aan het oppervlak. Ik spreid mijn handen uit en maak lichte, plukkende zwaabewegingen door de gekroesde grasmatten. Met lijf en leden kam ik het hele gebied uit; van de taak die me zachtjes wordt ingefluisterd kwijt ik me met brillen. En als mijn verkenningstocht van deze kleinschalige toendra op z'n einde loopt, daal ik, nahijgend van de inspanning, zuidwaarts af, om me te laven aan het water dat nu bij bosjes uit de bron stroomt. ☺

©Dirk Pauwels (Paisbeeld)

Dochter van de dekolonisatie | Nadia Nsayi – STUK
Woensdag 7 oktober, 20.00

Politicooloog Nadia Nsayi schreef een boek over haar twee vaderlanden: Congo en België. In *Dochter van de dekolonisatie* verbindt ze haar familieverhaal met de geschiedenis van de Belgische kolonisatie en de koloniale erfenissen. Passeer om 20.00 uur in STUK voor een boeiende boekvoorstelling; die online les inhalen kan later nog.

Prijs €5 (vooraf te bestellen op stuk.be).

Take Off UUR KULTUUR – STUK
Donderdag 8 oktober, vanaf 17.30

UUR KULTUUR trapt af met een goedgevulde avond in het kunstencentrum STUK. Via een vooraf gekozen parcours word je verrast door een zwepend concert van Flying Horseman, een muzikale jongleur-performance (Man Strikes Back) of een futuristisch installatie-parcours waar de hoofdrol weggelegd is voor robots (Forced Labor Arena). Afsluiten doe je met de videovoorstelling van de Roemeense kunstenaar Mircea Cantor. Ook een kijkje achter de schermen bij een repetitie van het DANCE ON-ensemble is onmisbaar.

Gratis met je cultuurkaart.

Charlotte Adigéry – Het Depot
Vrijdag 16 oktober, 20.00

Charlotte Adigéry in levende lijve ontmoeten, da's tout court een geldige reden om op vrijdagavond langer in Leuven te blijven. Haar carrière is tweevoudig: enerzijds is ze frontvrouw van het elektronica-project WWWater, anderzijds bewandelt ze sinds kort het muzikale pad als solozangeres. Verwacht je aan electrobeats, experimentele samples en de meesterlijke stem van Adigéry zelf.

Prijs €16 - €14 (met cultuurkaart KU Leuven). ☺

In het teken van de tekenaar

Kunst is leuk, maar ook belangrijk! Elke Veto geven we het potlood door aan een talentvolle illustrator voor een persoonlijke poster. Sofie bijt de spits af met haar persoonlijke herwerking van een belangrijk album. Wil jij ook eens een poster maken? Stuur dan naar beeld@veto.be.

RUSTED ROOT
SEND ME ON MY WAY

Sofie is grafisch ontwerper, en heeft een passie voor architectuur, beeldende vorming, fotografie, film en muziek. Ze laat zich tijdens haar creatief proces meer dan eens inspireren door dat laatste. Hoewel ze erg bescheiden blijft over haar eigen muziek, kreeg het op een manier toch een grote rol in haar leven. Sofie heeft haar vriend leren kennen toen hij beroep deed op haar grafisch talent, voor het logo van zijn band. Ze heeft veel bewondering voor zijn muziek, en vindt het heerlijk dat ze er ook aan kan meewerken door het jasje ervan te ontwerpen. Dit bracht haar op het idee om voor onze eerste beeldpagina een cover te herdenken van zo'n lied dat haar vult met blijde gedachten. Het nummer 'send me on my way' van Rusted root doet haar denken aan brother bear, het beweegt haar lichaam en haar gedachten.

'Kunst moet niks betekenen, maar doet het altijd'

Lisette Ma Neza is in meerdere kunstdisciplines thuis. Ze won in 2017 het BK poetry slam, maar is ook actief in film en muziek. Toch gaat ze ook in die kunstvormen op zoek naar de poëzie.

door [Joanna Wils](#)

'Ik denk dat poëzie mijn eerste uitdrukking is', vertelt Ma Neza weloverwogen. Niet toevallig schreef ze daar recent nog een gedicht over. 'In de poëzie vertaal ik de dingen die ik niet begrijp. Het is mijn troost, mijn soelaas, iets waar ik altijd op kan leunen.' Lisette Ma Neza is een vrouw van veel woorden — rake woorden waarvan het publiek zijn adem inhoudt — maar is ook een vrouw van stiltes, doordacht op een podium en soms ook in het leven.

'Ik zwijg soms heel lang alvorens iets uit te spreken. Dan zit ik er nog op te broeden, of weet ik nog niet exact wat ik wil vertellen. Het is op zich wel goed om na te denken alvorens te spreken, maar een verhaal dat nooit verteld wordt, is als een kunstgalerij die niemand bezoekt. Stiltes zijn vaak niet positief, omdat het kan betekenen dat een stem wordt onderdrukt.'

En de kunst draait volgens Ma Neza nu net om het vertellen van verhalen. 'Dat is ook iets wat een mens goed kan. Met poëzie vertalen we onze gevoelens en verhalen om dichters bij elkaar te komen. In die zin is het een soort aanraking.' De verhalen creëren ook meer dan enkel een aanraking: 'We vertellen die verhalen ook om de wereld beter te begrijpen. Daar zijn we wel naar op zoek, denk ik: dingen begrijpen.'

Onbeantwoorde vragen

Begrip stelt ze niet gelijk aan antwoorden. 'Ik denk dat we juist vragen moeten blijven stellen. Die zijn het belangrijkste, want als kunstenaar kan ik mijn eigen antwoorden geven, zelfs als ik er niet zeker van ben, maar aan mijn antwoorden heb je niks als je je zelf de vraag niet stelt.' Kunst kan zelf onbeschoemd de vraag stellen, maar kan ook een spiegel zijn. 'Dan roept kunst vragen op bij mensen zonder ze zelf te stellen of het antwoord in pacht te hebben.'

Die onbeantwoorbare vragen uit de kunst komen natuurlijk voor Lisette Ma Neza: met een 'ofzo' of een 'ik weet het niet', maakt ze haar eigen antwoorden weer tot vragen. 'Ik denk dat veel van wat in de maatschappij leeft op zijn eigen manier tijdloos is, maar kunst mag ook enkel actueel zijn.' Zelf loopt Ma Neza met haar teksten vaak langs de randen van maatschappelijke discussies, om er enkele keren midden in te duiken, zoals met haar lied 'I can't breathe'. Toch blijven kunst en politiek activisme voor haar gescheiden. 'Veel mensen vinden dat mijn teksten politiek zijn, maar ik weet dat ik in de eerste plaats een kunstenaar ben. Dat was al zo als kind, dat is gewoon wie ik ben.'

Maatschappelijke verstrengeling

Dat kunstenaars in de eerste plaats een deel uitmaken van de maatschappij kan die schijnbare verstrengeling met activisme verklaren. 'Een schrijver voelt wat er leeft en creëert vaak een reflectie op de maatschappij. Sommige kunstenaars zijn dan weer zo sensitief dat ze de toekomst op een manier kunnen voorspellen.' Ze verwijst naar 1984 van George Orwell, een boek waaruit zoveel dingen terug te koppelen zijn naar onze huidige realiteit. 'Soms komt de kunst eerst en volgt daarna de maatschappij.'

Toch moet kunst voor Ma Neza niets maatschappelijk bij te dragen. 'Ze hoeft niets te betekenen, maar ze doet het wel altijd. Zelfs als je iets maakt zonder na te denken, betekent het dat een mens met gedachten en emoties gedachteloos iets heeft gemaakt. Voor mij is kunst elke creatie: iets van binnenuit waarbij uit bestaande dingen iets nieuws wordt gemaakt.' ☞

Op 6 oktober spreekt Lisette tijdens de debatsessies 'Toestanden' in de Vooruit te Gent.

Op 16 november geeft ze een optreden 'When I wake up' in Bozar te Brussel.

© Cath Hermans

Liefste generatie corona ...

Aankomen in Leuven is altijd een spannend moment, in corona-tijden nog meer. Maar niet met deze bloemlezing van handige tips en tricks!

door [Luz Goossens](#)

Blokhulp

Als student ben je in de eerste plaats iemand die studeert. Op verschillende plaatsen kan je terecht om je studeerervaring te verbeteren. In de bibliotheken en leercentra kan je een rustig plaatsje vinden om te studeren. Om het coronaproof te houden, werken ze momenteel met reservaties. Niet vergeten te reserveren dus!

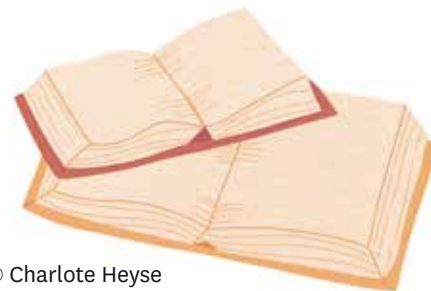
Daarnaast zijn de apps Quivr, Blackboard en UCLL aan te raden om op te hoogte te blijven van je uurrooster, notificaties van de docenten, openingsuren van de bibs, maaltijden in de Alma en de nieuwste Veto-artikels.

'Let op voor studentenspitsuren op vrijdag en zondag en vermijd zo overvolle treinen'

[Amber, student logopedie](#)

Je studiemateriaal vind je bij de cursusdienst van je opleiding of in de Acco. Met een Acco-aandeel bespaar je heel wat geld, vraag dat dus tijdig aan! Sommige boeken zijn ook tweedehands of online te bestellen. Ook in printshops kan je soms cursussen kopen, of readers en papers laten afdrukken.

Bij verschillende organen kan je terecht voor je persoonlijke ervaringen met onderwijs. Iedere faculteit heeft een team studiebegeleiders dat je specifiek kan adviseren voor jouw opleiding. Bij de Dienst Studietoelagen vind je zowel persoonlijke studiebegeleiding als groepstrainingen rond stress, plannen en meer. UCLL-studenten zijn voor studiebegeleiding welkom bij de studentendienst van hun campus.

© Charlotte Heyse

Verschillende faculteiten voorzien ook Peer Assisted Learning, waar je samen met ouderejaarsstudenten je vakken onder de loep neemt. Ten slotte is het belangrijk om te vermelden dat studenten een stem hebben in het onderwijsbeleid via LOKO, Stura en de studentenvertegenwoordigers van hun opleiding.

Je staat er niet alleen voor

De start van het studentenleven is niet voor iedereen even makkelijk. De stress van het onbekende kotleven in combinatie met nieuwe lesvormen en sociale contacten vraagt wat van een student. Je kan echter op verschillende manieren ondersteund worden! Zo zal je studentenvereniging bijvoorbeeld ongetwijfeld evenementen organiseren om eerstejaars met elkaar in contact te brengen

Daarnaast hebben zowel het Studentengezondheidscentrum van de KU Leuven als de Studentendienst van de UCLL een breed aanbod van betaalbare psychotherapie, waar ze studententhema's zoals stress, faalangst en piekeren behandelen.

Aan het studentengezondheidscentrum kan je makkelijk op consultatie bij de huisartsen, je kan je er ook laten vaccineren. De Sociale Dienst van de KU Leuven voorziet financiële bijstand voor alle Leuvense studenten via extra toelages, leningen en voorschotten, maar kan ook een bemiddelende rol bij conflicten opnemen.

Fietswijsheid

In Leuven zijn auto's de zwakke weggebruikers, zeggen ze al eens. Op de spitsuren zien de straten zwart van studenten — te voet of op de fiets. Fietsen huren, kopen en herstellen kan bij de Velo, DIY Fietsatelier en het Fietspunt. Voor kleine herstellingen heb je op verschillende plaatsen de Velo Fix Stations en het Fietspompnetwerk.

Beveilig je fiets goed, want gestolen fietsen zijn een iets te courante ervaring! Daarnaast is het belangrijk om te weten dat er allerhande regeltjes gelden voor fietsers, die veel studenten pas door

schade en schande leren. De politie controleert al eens sterk op fietsers die de verkeerde richtingen rijden, of niet verlicht zijn. De belangrijkste eenrichtingsstraten zijn de Tiensestraat en de Blijde Inkomststraat. Ook mag je niet fietsen in het Stadspark of overdag op de Diestsestraat!

Welverdiende ontspanning

Studenten zijn natuurlijk nog steeds gewoon mensen: ook wij verdienen plezier en rust. Daarop is Leuven uiteraard voorzien. Dankzij de sportkaart (€27) van de KU Leuven en UCLL kan je bijvoorbeeld een heel jaar aan tientallen sporten deelnemen. Tegenwoordig is dat wel op reser-

© Charlotte Heyse

tie.

Voor wandelingen of gezellige fietstochtjes hoeft je gelukkig niet te reserveren: neem eens een kijkje in de Abdij van Park, de Kruidtuin, het Groot Begijnhof en de bossen van Arenberg! Het Dijlepark is de romantische plek bij uitstek.

'Soms is zelfzorg een plastic zak in je rugzak steken voor als je fietszadel natgeregend is'

[Alicia, student Biochemie](#)

Daarnaast is het voor kunstliefhebbers aangeraden een cultuurkaart (€20) aan te schaffen. Hiermee heb je vaak gratis toegang en allerlei kortingen in het Leuvense culturele gebeuren. In het Depot komen al eens grote artiesten spelen, maar vind je ook repetitieruimtes, zaalverhuur en muzieklessen.

Ook in STUK zijn repetitieruimtes en allerlei tentoonstellingen. Verder staat STUK iedere zondag klaar met (gereserveerde!) jazz. Voor een fijne filmavond moet je in cinema ZED of de Kinopolis zijn. Bij beide cinema's kan je bovendien kortingskaarten aanvragen voor studenten.

Wining and dining

De smaak wil natuurlijk ook wat. De grootste horeca-aanraders zijn de Werf voor de gezelligheid en de Quetzal voor de chocolade. In de Muntstraat vind je smaken van over heel de wereld en aan de Panaché staan dagelijks lange rijen voor broodjes. Zonder studenten zou Takeaway al lang failliet zijn gegaan: laat dat nu niet gebeuren!

De Alma staat bekend als het studentenrestaurant met nu nog enkel soep en snacks. Eén ding staat vast: Alma-slaatjes raadt iedereen ten stelligste af! En misschien wel de hoeksteen van het studentenbestaan is De Muur, waar je zo zonder te bestellen een frituursnack uit de muur kan kopen.

Bij fakbars konden we tot voor de coronacrisis terecht voor een stevige nacht stappen, nu is alles omgetoverd tot een gezellig café waar je nog steeds onvergetelijke momenten met vrienden kan beleven. Opnieuw: vergeet niet te reserveren met je bubbel en neem je studentenkaart mee!

Dan nog een eervolle vermelding: poezenliefhebbers moeten eens een koffietje gaan drinken in Mont Café waar de kat Monty rondloopt om te knuffelen met klanten! ☞

© Charlotte Heyse

Achter de schermen van het vaccinonderzoek aan de KU Leuven

In het Rega-instituut werken zo'n twintig wetenschappers de klok rond aan een vaccin tegen het coronavirus. 'Ons vaccin zou wel eens veel beter dan het Oxford-vaccin kunnen zijn.'

door [Emiel Roothoof](#)t

Het is midden januari en de eerste signalen van een nieuw opgedoken virus bereiken het Rega-instituut. China maakt de genetische code van het SARS-CoV-2-virus openbaar. In het team van Johan Neyts zetten wetenschappers hun onderzoek opzij om te beginnen timmeren aan een vaccin.

Even later is er het eerste Belgische geval: een volwassen man, gerepatrieerd vanuit China. Piet Maes, professor klinische virologie aan de KU Leuven, is de eerste Belg die het nieuwe virus isoleert. 'We waren er allemaal van overtuigd dat het ging wegblijven, dat het goed zou meevallen', vertelt hij.

Maar op 13 maart gebeurt het onvermijdelijke: het hele land gaat in lockdown. Behalve een stipje op de kaart, het Rega-instituut. Het zal een van de weinige gebouwen van de KU Leuven zijn waar gewerkt mag blijven worden.

Sullige mopjes aan de deur verlichten de stress en de vastberadenheid is voelbaar in de steriele gangen

Een twintigtal wetenschappers gooit er alles in de strijd om zo snel mogelijk een vaccinkandidaat klaar te hebben. Op het team rust een gigantische verantwoordelijkheid, nijpende tijdsdruk en een chronisch slaapttekort. Maar een voor een zijn ze optimistisch over de vooruitgang die ze boeken. Sullige mopjes aan de deur verlichten de stress en de vastberadenheid is voelbaar in de steriele gangen.

'We hebben een missie', klinkt het.

Antiviraal

Een lift van Orona, waar schertsend een 'c' voor is getekend, brengt ons naar de elfde verdieping, het kloppende hart van het vaccinonderzoek. Waar je misschien drukte en spanning zou verwachten, heerst rust en concentratie. We worden rondgeleid door Dirk Jochmans, onderzoeksmanger. Zijn specialiteit: antivirale geneesmiddelen.

Een vaccin is er helaas nog niet en dat maakt antivirale middelen hoogst noodzakelijk. Ze moeten het effect van Covid-19, de ziekte veroorzaakt door het SARS-CoV-2-virus, zo klein mogelijk houden door bepaalde functies van het virus te bemoeilijken.

Johan Neyts, hoofd van de onderzoeksgroep, schat het belang ervan hoog in: 'Voor de toekomst moeten we een soort lijn van defensie van antivirale middelen opbouwen, die we gewoon op de plank hebben liggen.' Op die manier zou een gelijkaardige crisis te vermijden zijn. 'Het zou dan ook pijnlijk en belachelijk zijn moesten we dit

'We zijn begonnen met zeven varianten, maar nu hebben we een kandidaat die heel goed is'

[Kai Dallmeier](#), onderzoeksexpert

over tien jaar opnieuw meemaken', vervolgt hij. In september 2019 bracht hij datzelfde pleidooi – ironisch genoeg – in Wuhan. Daar vond destijds een internationaal congres voor virologen plaats. 'We moeten opletten voor virussen waar we geen middelen tegen hebben', zei hij toen.

Dierproeven

'Trager dan gehoopt, sneller dan gevreesd', zegt viroloog Marc Van Ranst over het globale vaccinonderzoek. Maar aan het Rega-instituut gaat ook alles sneller dan gehoopt.

'We zijn begonnen met zeven varianten, maar nu hebben we een kandidaat die heel, heel goed is', zegt Kai Dallmeier, onderzoeksexpert van het team.

Sapna Sharma, postdoctoraal onderzoeker, begon in begin februari met het toedienen van het vaccin aan muizen en hamsters. De resultaten waren veelbelovend: na injectie was er tot een miljoen keer minder viraal materiaal aanwezig in het lichaam dan ervoor.

'Ons vaccin zou wel eens veel beter dan het Oxford-vaccin kunnen zijn'

[Kai Dallmeier](#), onderzoeksexpert

Dierproeven stuiten vaak op kritiek. Robbert Boudewijns, doctoraal onderzoeker, begrijpt dat, maar wijst op het belang ervan voor vaccinonderzoek: 'Het proefdierenonderzoek is de eerste stap om te zien of het vaccin doet wat het moet doen. Het kan ons vertellen waar we aanpassingen moeten aanbrengen en hoe we het proces kunnen verbeteren.'

Gele koorts

Voor het vaccin hebben de onderzoekers een afgezwakt gelekoortsvirus als basis genomen, dat al 80 jaar voor 800 miljoen mensen dienst heeft bewezen als vaccin tegen gele koorts. 'Met die informatie wisten we redelijk goed hoe zo'n vaccin zou kunnen werken tegen het coronavirus', meldt Dallmeier.

In de genetische code van het gelekoortsvirus hebben ze aan de hand van DNA-technologie de code van het *spike protein* geplakt. Dat is het deel

Piet Maes © Lisa Thieren

van het coronavirus dat zich vasthecht aan onze cellen en zo de verspreiding van het virus bewerkstelligt.

Bij toediening detecteert het immuunsysteem het gelekoortsvirus samen met het *spike protein* van het coronavirus als lichaamsvreemd, waarna een immunoreactie wordt opgestart. Op die manier beschermt één vaccin je tegen beide virussen.

Het gelekoortsvaccin staat erom bekend levenslange immuniteit te bieden. Dat, gecombineerd met haar voorspelbaarheid, zou van het toekomstige coronavaccin een veilig én effectief goedje maken, vertelt Boudewijns. Ook de dierproeven geven reden tot optimisme. 'Als het vaccin op een gelijkaardige manier werkt bij de mens, zou het zowel tegen de ziekte als tegen de overdraging van het virus moeten beschermen', zegt hij.

Tweede generatie

De vorderingen van Oxford University/AstraZeneca, Janssen Pharmaceutica en Moderna worden op de voet gevolgd. Allemaal zitten ze al in fase 3, de laatste testfase. Vinden ze het aan de KU Leuven niet jammer dat ze niet eerst zullen zijn? 'Neen', zegt Boudewijns. 'We zijn immers maar een kleine groep met beperkte middelen en ervaring in het ontwikkelen van vaccins.'

Veel belangrijker is de kwaliteit van het vaccin. En daar geloven ze aan het Rega-instituut heel hard in. Men moet bij elke epidemie het onderscheid maken tussen eerste- en tweedegeneratievaccins. 'De koploper is goed voor een eerste toediening, maar daarna hebben we waarschijnlijk een beter en sterker tweedegeneratievaccin nodig', pareert Dallmeier.

'Na één of twee jaar heb je waarschijnlijk een herhaalvaccinatie nodig om langdurige immuniteit te garanderen. Daarvoor zou ons vaccin heel geschikt zijn', voegt Neyts toe.

Zelfs het vaccin van de prestigieuze Britse universiteit wordt op de korrel genomen. Dallmeier: 'Wanneer ik naar de literatuur kijk, lijkt het Oxford-vaccin mij verre van het beste. Het onze zou wel eens veel beter kunnen zijn.'

Voor productie op grote schaal wordt gerekend op de grote farmabedrijven. Hoewel *Big Pharma* vaak wordt verweten winstbejag boven volksgezondheid te stellen, blijft de sector noodzakelijk. 'Je moet de farmaceutische industrie controleren, maar er ook mee samenwerken', stelt Van Ranst.

Het Rega-instituut heeft inmiddels een contract gesloten met een producent, maar wou op moment van publicatie nog geen details bekend maken.

© Lisa Thieren

'Weekends schaffen we af'

Bij enkele medewerkers heeft de werkdruk zijn tol geëist. Daar heeft Neyts veel begrip voor: 'Op een gegeven moment hebben we gezegd: weekends schaffen we af. We hadden mensen nodig die ook op zaterdag en zondag bereid waren te werken.' Honderd uren per maand werd geen uitzondering meer.

'Het werd soms heel persoonlijk, met familieleden die ziek werden. Je voelde dat het anders was dan in vredetijd', voegt Dallmeier toe. 'Maar,' zegt hij, 'we moesten nooit iemand motiveren om door te gaan.'

'We kunnen alleen hopen op het beste'

[Sapna Sharma](#), postdoctoraal onderzoeker

Aan motivatie ook bij Mahadesh Prasad A.J., postdoctoraal onderzoeker, geen gebrek: 'We werken harder dan normaal, maar het is allemaal vreselijk opwindend.'

Een helder zicht op de komende maanden heeft het team nog niet. Vanaf het voorjaar van 2021 zou het onderzoek alleszins in handen moeten komen van Corinne Vandermeulen, die in het UZ Leuven de klinische fasen van het vaccin zal coördineren.

En als dat mislukt? 'We kunnen alleen hopen op het beste', concludeert Sharma. ☺

© Lisa Thieren

VACCIN TEGEN ONWETENDHEID.

Veto zoekt extra talent.

Ben jij een schrijver, fotograaf, cartoonist, vormgever, nalezer of grappenmaker? Kom naar een van onze kennismakingsavonden, op dinsdag 6 oktober of donderdag 8 oktober, om 20u, in de Parthenonzaal (03.18) van het MSL.

veto³
professioneel en verantwoord

SPLINTER

De prof heeft niet altijd gelijk

Als je naar een feedbackmoment gaat van een examen, kom je er vaak beter uit dan toen je binnenkwam. Een les die nog vele studenten te leren hebben.

door [Benno Debals](#)

Halverwege september kreeg ik, net als velen onder ons, mijn resultaten uit de herexamenperiode te zien. Veelal wat ik verwachtte; ik was tevreden. Maar toen zag ik daar voor dat ene vak die duivelse 8 staan. Een schamele 8 op 20 voor een taak waarvan ik dacht: dit is het summum en beter kan ik niet. In allerijl haalde ik mijn Toledo boven en mailde ik de prof met de vraag voor een inkijkmoment. Wat bleek: ik had 16, maar ze had 'simpelweg' mijn score uit de eerste zit gekopieerd naar de kolom van de tweede zit.

Al drie jaar studeer ik aan de KU Leuven, en al driemaal is mij dit gelapt. Eenmaal was ik zagezegd niet aanwezig geweest op een examen, een andere keer had ik de score van een medestudent gekregen, en de derde maal lees je hierboven. Alle drie de keren heb ik er zelf om moeten vragen, want zonder mijn vertrouwen in feedback stond ik hier nog altijd met mijn 8 in handen. Een mens zou zich al beginnen af te vragen hoeveel vaker dit gebeurt, en of zelfs mijn geslaagde scores eigenlijk foutief zijn. We zullen het nooit weten.

Ik heb het mezelf nu al lang aangeleerd: als ik buis voor een examen, ga ik naar het inkijkmoment. Ondertussen heeft mijn gebrekkig vertrouwen in het administratief vermogen van de KU Leuven me een reden te meer gegeven om examens in te kijken, maar bovenal is er die ene goede vriend die me altijd heeft overtuigd om te gaan: feedback. Feedback is een ongelooflijk handige tool waar slechts weinig studenten hun hand naar uitsteken, ondanks de geboden kansen.

Hoewel ik mijn verhaal hier begonnen ben met het klagen over verkeerde cijfers, mag dat allerm minst de drijfveer zijn om examens te gaan inkijken. Ik heb bij die inkijkmomenten een niet te onderschatten brok aan informatie over die vakken gekregen, die ik door mijn cursussen te lezen nooit

te weten zou zijn gekomen. Bij het nazien van je examen krijg je te horen waar je fout was, hoe je fout was, en hoe het beter kan in de toekomst.

Feedback is een ongelooflijk handige tool waar slechts weinig studenten hun hand naar uitsteken

Op redeneerfouten en praktische kennis kun je vaak pas gewezen worden wanneer je fout bent, en dan moet je — oh cliché — gewoonweg leren omgaan met die fouten en er beter uit durven komen. Ik had zonder mijn feedback voor filosofie nooit die 7 naar een 13 kunnen omzetten en tot op heden versta ik nog altijd veel beter hoe stroomlussen interageren, en dat allemaal door dat ene kleine vraagje dat ik fout had.

Missen is menselijk, en dat werkt in beide richtingen. Wij studenten schrijven geregeld misse antwoorden op en worden erop afgerekend. Een enkele prof kan soms wel eens een verkeerde score invoeren. Daarom is het belangrijk dat je je examen inkijkt: ofwel kun je er zelf uit leren, ofwel kan de prof eruit leren om de ingegeven scores te dubbelchecken. Hoe dan ook, iedereen wint. En zo zien we het graag. ☺

De Splinter bevat een mening van de auteur. Ze bevat niet de mening van de redactie.

Ahmad vindt moeilijker een kot dan Willem-Jan

Kotbazen hanteren regelmatig racistische criteria bij de selectie van huurders, zo concludeert een onderzoek met praktijktesten van *Veto*. Het kotlabel blijkt daarmee niet resistent voor discriminatie.

door [Daan Delespaul](#)

'Ahmad' of 'Willem-Jan', een naam blijft een verschil uitmaken in maatschappelijke context. *Veto* stuurde onder de aliasen Ahmad Boulas en Willem-Jan Paridaens twintig mails naar dezelfde kotbazen, altemerend als eerste of tweede. Willem-Jan kreeg veertien antwoorden, Ahmad slechts elf.

Bovendien verschilde de inhoud van die antwoorden dan nog eens sterk op basis van de afzender. Ahmad kreeg meermaals te horen dat de kamers reeds verhuurd waren. Slechts vier keer kreeg hij effectief een uitnodiging tot bezichtiging. Daarbij vergeleken was Willem-Jan succesvoller: hij kreeg na zijn eerste mail elf uitnodigingen.

Vooral dat tweede cijfer geeft een beeld van etnische discriminatie, meent Pieter-Paul Verhaeghe, socioloog aan de VUB en Vlaams expert

© Lisa Thieren

in praktijktesten. 'Vaak zullen verhuurders wel formeel antwoorden, maar wimpelen ze een bezoek van een huurder met een migratieachtergrond af.' Ahmad krijgt zo meermaals te horen dat een kamer al verhuurd is, terwijl de advertentie wel nog dagen lang online blijft staan.

'Bent u wel student?'

Bepaalde kotbazen steken hun voorkeuren ook niet onder stoelen of banken. Een verhuurder uit de Prelatenstraat liet aan Willem-Jan weten 'een rustige student te zoeken waarvan de ouders in België wonen.' Hoewel Ahmad haar later een mailtje in het Nederlands stuurde, kreeg hij nooit antwoord terug.

'Het probleem is bewijs: je zal zelden een huisbaas direct horen zeggen dat hij je discrimineert'

[Jogchum Vrieling](#), professor discriminatierecht

Een huurder weigeren op basis van huidskleur, geslacht of zelfs taal kan in beginsel nochtans niet, vertelt Jogchum Vrieling, professor discriminatierecht aan de Universiteit Saint-Louis. 'Het probleem is bewijs: je zal zelden een huisbaas direct horen zeggen dat hij je discrimineert. Je moet vaak zelf al een halve praktijktest gaan opzetten om een enigszins gestaafd vermoeden te krijgen van de eventueel discriminatoire reden voor die weigering.'

Ook Laura*, een studente van Afrikaanse origine, herkent zulke verdoken discriminatie: 'Mijn moeder en ik hadden afgesproken om een kot te bezichtigen. Hoewel de kotbaas wist dat we voor de deur wachtten, liep ze ons starend voorbij. Toen ze ons vlak daarna belde, leek ze verbaasd dat wij effectief degenen waren met wie ze een afspraak had gemaakt.'

Tijdens het effectieve bezoek aan het kot gaf

de verhuurder nauwelijks info en hield ze Laura en haar moeder voortdurend in de gaten. 'Ze wilde ook absoluut weten of ik wel student was en bleef daarop doorvragen alsof ze me niet vertrouwde.' De verhuurder zou dan wel niets expliciet discriminerend gezegd hebben, maar 'door haar gedrag voelden we ons erg onwelkom'.

Kotlabel

Voorvallen zoals die van Laura bevatten onvoldoende bewijs voor een klacht. Net dat maakt de problematiek onzichtbaar voor beleidsmakers. 'Een van de klassieke oplossingen daarvoor zijn praktijktests. In steden waar dat werd ingevoerd, lijkt dat wel een verschil te maken', aldus Vrieling.

Praktijktesten staan ook in Leuven op de agenda, alleen zouden die niet voor koten gelden. Leuvense schepen van Wonen en Gelijke Kansen Lies Corneillie (Groen) erkent dat studenten niet de prioriteit van het testbeleid uitmaken, maar, zegt Corneillie, 'het actieplan dat uit die tests zal volgen, kan op zich ook worden doorgetrokken naar de studentenhuurmarkt.'

De Stad Leuven werkte wel samen met de KU Leuven het kotlabel uit, een instrument dat naar veiligheid, kwaliteit en conformiteit van het huurcontract peilt. 'Niet discrimineren' is een van de kernprincipes die een verhuurder met een kotlabel moet waarborgen. Desondanks zijn alle koten die in onze steekproef gebruikt worden in het bezit van het label.

'We kennen het kotlabel toe aan verhuurders die studentvriendelijk zijn', verklaart Ludo Clonen, hoofd van de Huisvestingsdienst van de KU Leuven. 'Natuurlijk is discriminatie daarmee in strijd.' Bij klachten kan een schending van die voorwaarde leiden tot het stopzetten van een samenwerking. 'Maar proactieve controle is er niet', geeft hij toe.

Zowel Corneillie als Clonen reageren evenwel bezorgd op de cijfers. 'Als stad zijn we niet echt bevoegd voor studentenhuisvesting in deze vorm,' stelt Corneillie, 'maar we zouden wel kunnen streven naar een diversiteitscriterium bij het kotlabel. Het groene kotlabel zou eigenlijk alles moeten garanderen; discriminatie zou daarbij haaks op de filosofie van het attest staan.'

Stereotypering

Clonen ziet namens de Huisvestingsdienst vooral problemen bij internationale studenten. 'Het is ook al voorgevallen dat verhuurders internationale studenten weigerden vanuit het idee een gezonde 'mix' tussen Belgische en internationale studenten te waarborgen.' Vrieling ziet specifiek voor internationale huurders nog een tweede probleem: 'Dat zijn namelijk vaak maar huurders voor maximaal een jaar, terwijl veel verhuurders liever mensen voor langere periodes in hun kamers hebben.'

Alleen zijn niet al die voorvallen even onschuldig. Twee afzonderlijke getuigen herinneren gesprekken met verhuurders die hen spontaan 'geruststelden' niet aan Chinese studenten te verhuren omdat ze niet goed integreren of niet hygiënisch zouden zijn. Zelfs een beheerder van een KU Leuven-residentie liet optekenen Chinese studenten om die reden 'liever te vermijden'.

'Je hebt jammer genoeg nog altijd stereotypering, bijvoorbeeld van Spanjaarden die te veel zouden feesten'

[Ludo Clonen](#), hoofd Huisvestingsdienst KU Leuven

Discriminatie in het bijzonder ten aanzien van Chinese studenten wordt door getuigen ook meermaals in verband gebracht met huurkoten Studentencolportage. Een voormalig werknemer verklaarde vorig jaar in *Veto* dat hij de raad kreeg niet aan Chinezen te verhuren omdat die 'kakken in de douche'. Kotbaas Javedani deed die beschuldigingen destijds af als onwaar.

Een tweede ex-werknemer kan dat beeld nochtans bevestigen: 'Ik heb ooit een Chinese studente aan het onthaal gehad die interesse had in een kot. Nadat ik met haar het formulier had ingevuld, ging ik ermee naar mijn bazin. Zij keek naar die naam en vroeg me van welke afkomst de student was. Toen ik zei dat ik dacht dat ze Chinees was, kreeg ik de instructie haar te vertellen dat ze niet mocht huren.'

Verhaeghe is niet verrast dat net Chinese huurders moeite hebben in Leuven: 'De wereldwijde stereotypering is ten gevolge van COVID-19 bij hen wel toegenomen. We merken dat ze het daarvoor ook moeilijker krijgen op de huurmarkt.' Clonen merkte vooralsnog wel geen impact voor Aziaten op de kotenmarkt specifiek: 'Al heb je ook daar jammer genoeg nog altijd algemene stereotypering, bijvoorbeeld van de Spanjaarden die te veel feesten.'

Vrieling bevestigt dat je een huurder wel kan weigeren vanuit objectieve, individuele elementen, 'maar die mogen niet simpelweg gebaseerd zijn op zijn of haar behoren tot een groep. Dat kan dan bijvoorbeeld via een intakegesprek.'

© Lisa Thieren

Beroepsdeontologie

Binnen de Leuvense huurmarkt blijkt de kennis van zulke gewichtige redenen kennelijk nog steeds ondermaats. Opnieuw onder de alias van Willem-Jan, ditmaal een koteigenaar die de hulp inroept voor de verhuur van koten, sturen we een bericht naar drie Leuvense immokantoren. Willem-Jan heeft als verhuurder wel de expliciete voorkeur voor kotstudenten van Belgische afkomst, want 'dat is makkelijker voor de communicatie'.

Dat criterium is juridisch onvoldoende om een discriminatie te verantwoorden. Taalproblemen zijn een befaamde grijze zone, maar zijn enkel te verantwoorden als de verhuurder mee inwoont in het pand en zeker niet op basis van een 'afkomst'. Twee van de drie kantoren reageren evenwel positief op de vraag. Het derde immokantoor wijst dan weer meteen op haar beroepsdeontologie.

'Eigenaars vragen nu meer informatie op vooraf. Dat zijn steeds vaker ongeoorloofde vragen met verholen discriminatie'

[Lies Corneillie](#), schepen van Wonen en Gelijke Kansen

En ook hier is de coronacrisis geen hulp. Corneillie merkt op dat verhuurders zich makkelijker kunnen verschuilen achter vooroordelen door de communicatie op afstand: 'Eigenaars vragen nu meer informatie op vooraf. Dat zijn steeds vaker ongeoorloofde vragen met verholen discriminatie.' ☹

*Laura is een gefingeerde naam. De naam van de betrokkene is gekend bij de redactie.

Gwen Thieleman

Een aanzet tot zelfreflectie.

Je portemonnee heb je altijd op zak. Keer hem binnenste-buiten, ondersteboven, gooi er alles uit. Draai om, ontplooi, schuif op, herbeleef, onderzoek. Reflecteer.

Robyn Sohier

STUDENT IN BEELD

IDENTITEIT OP BASIS VAN DE INHOUD VAN EEN PORTEMONNEE

@jhowie_nitnek

Maak een toonbeeld, een schets van jezelf. Verberg wat enkel jouw zaken zijn onder de rommel die er eigenlijk al lang niks meer te zoeken heeft, maar gooi het vooral niet weg. Je pocket-rommel schetst meer dan duizend woorden.

Miette

'We kunnen de studenten eigenlijk weinig verwijten'

© Bavo N/S

Een verrassing van formaat, Ben Weyts als minister van Onderwijs. Een jaar later leidt de N-VA'er het onderwijs met grinta en ambitie door de coronacrisis.

door Daan Delespaul en Elise Nizette

'Oei, serieus kijken? Dat kan ik niet!', lacht de minister bij het fotomoment. Voor een politicus die de eeuwige student zou aanpakken, heeft Ben Weyts niet de aura van een strenge schoolmeester. De minister van Onderwijs is geen dossiervreter, wel het type politicus dat Dorps- en Wetstraat verbindt met nuchtere kritiek. 'Wat heeft de student er nu aan dat men verwachtingen creëert die niet kunnen uitkomen?'

Uw regeerakkoord wil de lat voor de student hoger leggen. Minder flexibilisering, meer volgtijdelijkheid: ik kan me indenken dat u tevreden reageerde op de ideeën rond de mijlpaal aan de KU Leuven? (de regel dat je binnen twee jaar al je eerstejaarsvakken moet halen, red.)

Ben Weyts: 'Er ligt zeker dezelfde bezorgdheid ten grondslag. Ik heb daarom ook universiteiten, hogescholen en studenten van begin af aan aangespoord te beginnen aan de grootscheepse oefening rond studie-efficiëntie.'

'Ja, de slinger is doorgeslagen, maar de gelegenheid maakt ook de dief. We kunnen de studenten eigenlijk weinig verwijten. De *engineering* die men aan de dag legt werkt mijns inziens contraproductief voor studenten zelf. Daar zitten dus ook de verhalen in over ijkingstoetsen.'

Uw Franstalige collega Valéry Glatigny wil alvast de mijlpaal in heel Wallonië invoeren, heeft u gelijkaardige plannen voor Vlaanderen?

'Wel, ik ga altijd het maximaal mogelijke proberen om zoveel mogelijk uniforme maatregelen in te voeren, zodat we daar ook meer eenduidigheid hebben. Nu begint het wel heel ver uit elkaar te

'Ik wil vooral een soort continuüm waardoor de studenten maximaal op de juiste plek terechtkomen'

lopen.'

Moest zo'n gemeenschappelijke maatregel over de instellingen haalbaar zijn, zou u die dan overwegen?

'Het is altijd mijn bedoeling om een grote mate van gemeenschappelijkheid te bereiken. Met de heropstart van het academiejaar was dat eigenlijk ook de intentie (*lacht*). Maar op een bepaald mo-

ment moet je wel vaststellen dat universiteiten een zekere mate van autonomie grijpen.'

'Ze hebben daar ook decretaal recht op, maar ik zou wel meer mate van coherentie wensen te zien. Dat zorgt ook voor meer eenduidigheid in hoofde van de samenleving en de student.'

Die maatregelen van de KU Leuven zouden wel niet altijd combineerbaar zijn met uw eigen voorstellen, toch? We denken dan in het bijzonder aan de harde knip.

'Vermits ik nu start met de besprekingen ga ik mij niet vastbinden op dit of geen scenario. Wanneer het gaat om de knip zullen we moeten kijken waar we die leggen. Ik wil eigenlijk vooral een soort continuüm waardoor we ervoor zorgen dat de studenten maximaal op de juiste plek terechtkomen.'

'Je start met je Columbusproef, waarbij je een bepaalde richting wordt gesuggereerd. Vervolgens vind ik dat we meer belang moeten hechten aan de ijkingstoetsen. Inhoudelijk moeten we de lat ook hoger leggen, maar het belangrijkste is dat we in de volgende etappe, het zorgen voor maximale begeleiding en studie-efficiëntie, er ook voor zorgen dat je snel kan heroriënteren.'

'Vervolgens heb je natuurlijk ook de knip. Dan kan je discussiëren: waar moet je die leggen. Is dat tussen bachelor en master, of moet die cesuur elders? Je kan immers argumenteren dat dat al te laat is.'

Is het de ambitie om voor elke opleiding een bindende ijkingstoets te ontwerpen?

(*twijfelt*) 'Dat zal een langetermijnplan worden. Het is gemakkelijker gezegd dan gedaan. Zeker als je daar ook waarde aan wilt hechten, moet zo'n toets ook voldoende valide zijn. Dat is natuurlijk het gevolg. Nu, dat die niet-bindende toetsen momenteel niet volledig valide zijn is ook niet erg, want de consequenties zijn nihil. Maar wanneer je de andere richting uitgaat, moet je garanderen dat ze afdoende valide zijn en dat vergt wel wat werk.'

'We zijn nu net gestart met de Vlaanderenbrede toetsen in het leerplichtonderwijs. Dat is ook een heel pad dat we daar hebben uitgetekend.'

Is dat dan een ijkingstoets of een toelatingstoets?

'*What's in a name?* "Niet-bindende toelatingsproeven"? Daar wil ik echt vanaf, dat is een *contradictio in terminis*. Ofwel is iets een toelatingsproef ofwel is het dat niet. Ik wil ook geen binair gegeven van 0 of 1.'

'Ik vind wel dat men komaf maakt met het niet-bindend karakter van vandaag. Het maakt mij niet uit of je Mickey Mouse tekent op dat examen of dat je dat serieus invult. Maar het maakt mij wel uit dat je op basis van die resultaten vooraf geremedieerd wordt. Die toelatingsproef; dat dient wel ergens toe. Dat is niet zomaar een administratieve last.'

'Als er vakken aan je been hangen, dan is dat des mensen dat je een ontsnappingsmogelijkheid neemt'

Een rapport van de Vlaamse Onderwijsraad spreekt in de tussentijd wel tegen dat de flexibilisering zou doorgedreven zijn, aanzien het, ondanks de meerkost in studieduurverlenging, het aandeel afgestudeerden verhoogt. Bekijkt u de waarde van het hoger onderwijs niet te veel vanuit een economische bril?

'Neen, ik bekijk dat ook vanuit het belang van de student! Wat heeft die er nu aan dat men een verwachting creëert en die niet uitkomt? Ik heb zelf familiaal zo iemand, die aan het einde zit en nog steeds een vak meeneemt van zijn bachelor. Die heeft zijn diploma dus niet.'

'Als er vakken aan je been hangen als een dikke bol aan een ketting, dan is dat des mensen dat je die ontsnappingsmogelijkheid neemt. Je ziet ook met die recente cijfers op vlak van studiekrediet dat men achterloopt. Dat zijn allemaal zelfversterkende cijfers, vrees ik.'

In een voorgaande visie van het regeerakkoord plande u wel opleidingen met lage studentenaantallen te schrappen (de 'Soete-norm'), waarom werd dat uiteindelijk van tafel geveegd?

'Dat gaat dan over de rationalisatiediscussie, waarbij je toch moet vaststellen dat er vandaag verschillende onderwijsverstrekkers zijn met eenzelfde aanbod. Dat is echt *crazy*. Ik wil daar niet op besparen. Ik wil dat je andere nieuwe opleidingen kan versterken met die middelen.'

'En dat was de discussie van de Soete-norm. Maar goed: waar moet je dan beginnen? Met welke criteria? De Soete-norm zijn eigenlijk Soete-normen; er waren daar geen vaste criteria. Je kan niet iets in een computer steken om dan te kijken of we die opleiding moeten aanbieden. Het was vooral een stapsteen om op terug te vallen of om de discussie mee te starten.'

'Ik denk dat men er wel van overtuigd is dat er een kader is om toch wat samen te werken. Moeten wij elk apart, op hetzelfde territorium, hetzelfde aanbieden? Moeten wij nog van die campagnes voeren om duidelijk te maken dat wij de hipste zijn?'

Maar dat gaan de instellingen niet graag horen?

'Ik denk dat daar voor hen de grootste winst zit.'

'We moeten zoveel mogelijk de vakbond zijn van onderwijs, in plaats van de vakbond van onze eigen achterban'

Uw regering streeft naar innovatie, maar bespaart wel op hoger onderwijs. Neemt men geen hele grote risico's door de indexatie van de basisfinanciering voor universiteiten niet door te voeren?

'De besparing die ik heb moeten doorvoeren voor universiteiten zit in de zogenaamde "klik". Dat systeem houdt in dat, als een universiteit bijvoorbeeld met 2% zou groeien, eens je die klik hebt bereikt, je financiering ook met 2% zou stijgen. We zouden nu een klik overslaan.'

'Dat is eigenlijk de belangrijkste besparing die we hebben moeten doorvoeren. Dat is niks afnemen. Het is gewoon een extra budget dat je normaal krijgt, niet toekennen, vanaf het moment dat je daar recht op zou hebben. Maar het is inderdaad wel een economisering.'

U komt wel vaker naar buiten met uitdagende ideeën voor het onderwijs. Het levert hoge populariteitscijfers op bij de bevolking.

'Ah ja? Mijn mailbox toont soms toch iets anders. (lacht)'

... maar naast de bevolking lijkt een kritisch onderwijsveld te staan. Bent u de minister van de ouders, de leerlingen of de leerkrachten?

'Ik zou vooral graag minister van Onderwijs zijn. We zitten natuurlijk met heel diverse belangenbehartigers aan tafel. Ook zijn er de koepels die een oogje in het zeil houden voor de directie. We moeten er dan in slagen, vooral in leerplichtonderwijs, maar ook met hoger onderwijs, om te proberen zoveel mogelijk de vakbond te zijn van onderwijs, in plaats van de vakbond van onze eigen achterban.'

Ook tijdens de coronacrisis?

'Ik denk dat we daar wel in geslaagd zijn. We zijn na heel lange discussies, vaak uren aan een stuk met heftige polemieken, unisono naar bui-

ten kunnen treden. Ik ben een beetje teleurgesteld in de universiteiten: daar was ook een unisono draaiboek, namelijk de kleurcodes.'

'Het is dan jammer dat sommige universiteiten

'Men moet niet in Koekelare schakelen naar oranje omdat er een pandemische uitbraak is in Antwerpen'

hebben besloten om lokaal toch over te schakelen naar een andere code. Vaak zelfs niet lokaal, maar op associatieniveau. Wat totaal crazy is omdat men dan een campus in Gent, Oostende en Kortrijk gelijk gaat behandelen, niettegenstaande het pandemiegevaar in die steden. In essentie was dit een fijnmazige aanpak die toeliet om net daar op te treden waar zich een probleem stelt. Men moet niet in Koekelare schakelen naar oranje omdat er een pandemische uitbraak is in Antwerpen.'

'Anderzijds is ook de kwestie: als men schakelt naar oranje in Gent, dan kan men nog minder ontvangen in auditoria. Dan mogen de capaciteiten maar voor 20% benut worden. Wat met de eerstejaars? Gaan we de eerste weken echt zeggen dat we wel een mailtje zullen sturen wanneer ze mogen komen?'

Naar de Overpoort.

NAVRAAG

© Bavo Nys

bespreekbaarheid en twee, waar moet ik heen met dat probleem?'

Naast corona spookt het drama van Sandra Dia door de hoofden van de hogere onderwijsinstellingen. We leerden daarbij de brutale excessen van het studentenleven meer dan ooit kennen. Denkt u dat er een toekomst is voor ontgroeningsactiviteiten zoals dopen?

'Ja, maar kunnen we terug naar de essentie? Naar het inwijdingsritueel, het opnemen van iemand in een groep. Daar is helemaal niks mis mee. Het is net heel belangrijk dat iemand verwelkomd wordt, dat gezegd wordt dat die persoon een nieuwe thuis krijgt en dat die welkom is in de lokale gemeenschap.'

Vreest u voor het sociale welzijn van de student in het komende jaar?

'Ja. Dat heb ik vanaf het begin ook altijd gedaan. We wilden daar op korte termijn ook een remedie voorzien met een extra financiering van studentenvoorzieningen. We hebben daarna tegen de hogescholen en universiteiten gezegd dat we achteraf nog overlopen wat de extra kosten zouden zijn. De meesten hebben wel een kapitaalbuffer. En anders zal ik dan wel naar de Vlaamse Regering trekken met een vraag voor extra middelen.'

'Rond mentaal welzijn werken we een plan uit met VVS (de Vlaamse Vereniging van Studenten, red.). We willen ook echt een nulmeting doen op dit thema. Daarom organiseren we samen met professor Bruffaerts en VVS een bevraging voor en door studenten. Ten tweede werk ik nu ook aan een project met de universiteiten zelf. Ik wil dat er in elke studentestad een aanspreekpunt komt. Dat is denk ik het grote probleem: één, de

'Het siert de KU Leuven dat ze, naarmate het inzicht vorderde, bijkomende maatregelen tegen Reuzegom nam'

'Moet dat gepaard gaan met bestialiteiten? Moet dat gepaard gaan met drankgelach? Nee. Daar mag een pint bij gedronken worden, maar men mag de essentie niet vergeten: de verwelkoming.'

Moeten wij ons als maatschappij niet in vraag stellen, wanneer we zien dat een jongeman zo ver gaat om 'erbij' te horen?

'Ik denk dat hierover al heel wat psychologische experimenten bestaan, zo nieuw is dat niet. Dit illustreert dan misschien ook dat men deze menselijke eigenschappen moet onderkennen, in plaats van gewoon de inleidingsrituelen af te schaffen. Het kind met het badwater weggooien hoeft absoluut niet.'

Wat vond u van de reactie van de KU Leuven?

'In het begin is gereageerd zonder volledige kennis van het dossier. Aangezien het gaat over het straf dossier is dat ook niet zo verwonderlijk. Dus ik vind dat voortschrijdend inzicht. En het siert hen dat ze, naarmate het inzicht vorderde, bijkomende maatregelen hebben genomen.'

De reactie van de KU Leuven leek ergens ook te zeggen: 'Wij leveren onderwijs, geen opvoeding.' Moet een universiteit zich ook niet gaan bezighouden met opvoeden?

'De focus moet in de eerste plaats liggen op onderwijs, onderwijskwaliteit, goede begeleiding en ervoor zorgen dat jongeren zich goed voelen in hun vel. Dat is nog iets heel anders dan studenten effectief gaan 'opvoeden'. Het is ook nogal paternaliserend tegenover die jongeren.'

'Ik denk dat universiteiten vooral een beeldfunctie hebben. Er is een heel debat over welke taken onze onderwijsinstellingen op zich moeten nemen. Elke discussie over maatschappelijke problemen wordt dan beslecht met de vaststelling dat "het onderwijs het dan maar moet doen". Laat ons dat hier niet doortrekken.'

© Bavo Nys

Studente klaagt Luc Sels aan voor stalking: ‘Constant anderhalve meter achter me? Ik doe geen oog meer dicht!’

Voor Ines Maes kon 2020 niet beter starten; haar dokters verklaarden haar genezen van haar paranoia na jarenlange behandelingen. Van dat geluk blijft er op dit moment niet veel meer over. Ze neemt nu een hogere dosis medicatie dan ooit tevoren. Zonder die medicatie kan ze geen stap meer zetten.

Als reactie op alle gebeurtenissen rond de coronacrisis kwam KU Leuven met de boodschap dat ze 1,5 meter achter je staat. ‘Zoiets zeg je toch niet? Ik wil mijn privacy!’, reageerde Ines hierop. Sinds de boodschap overal verscheen dook haar paranoia ook weer op. Ze krijgt steun van haar dokters en familie, maar het was haar yoga-leraar die aan de alarm bel trok. ‘De parels in haar ogen leken zo uit de zee te komen, nu lijken ze made in China. KU Leuven heeft haar hele balans verstoord!’

Ines klaagt De KU Leuven aan voor stalking en verwacht een fikse schadevergoeding. Toch meent ze het niet te doen voor het geld, ze wil ook anderen wreken voor het onrecht dat hen werd aangedaan door de KU Leuven. Ze haalt als voorbeeld haar beste vriendin aan: ‘Hannah studeerde deze zomer af als theologe, maar had al weken geen voet meer in Leuven gezet. Dat stelde me gerust. Tot ze plots een pakketje in de post kreeg met een onheilspellende tas. Dat ze ons nu thuis ook al komen afdreigen, dat snap ik niet!’

Als gevolg van de angst voor stalking besloot Ines niet langer op kot te zitten. Maar ook thuis voelt ze nog de angst voortdurend gevolgd te worden. Het bezoek aan de kleinste kamer voor een nummer twee, dat stelt ze zo vaak mogelijk uit. ‘Als ik nu nog darmklachten krijg, zullen ze betalen, die terroristen van de KU Leuven!’.

Ze heeft een persoonlijke boodschap aan Sels: ‘Geachte heer Sels, ik begrijp dat u ons wilt steunen in deze moeilijke tijden, maar dat kan toch ook gewoon vanop wat meer afstand? Een kilometer of twee?’

CEO van Alma in het ziekenhuis

Schoot zichzelf in de voet na het aanbieden van maaltijden van €6

Ook Leuvense afdeling van SPA verandert naam

VTK viert zege op 24 urenloop

Geen geldinzamelingen bij de Warmste Week dit jaar dwingt Make a Wish creatieve oplossingen te zoeken

KU Leuven stelt nieuwe opleiding voor: Schakelprogramma Student Worden			
Opslaan		Indienen	Sluiten
5 sp.	Ad fundum voor beginners	1	T1DYNE
3 sp.	Ad fundum voor gevorderden: de zevensprong	1	T1STAE
6 sp.	Introductie tot cantussen	1	T1ELME
4 sp.	EHBO voor gevolgen van dronkenschap	1	T1FYSE
4 sp.	Koken voor beginners: variaties op pasta pesto	2	T2EMEN
5 sp.	Series kijken en ander tijdverdrif	2	T2THEE
3 sp.	Uitsteldegedrag: plannen na een deadline	2	T2STLE

Ram 21/03 – 20/04

Mensen hebben je in de gaten en verwachten veel van je. Wanneer je vecht voor jezelf kan dat ten koste gaan van anderen, maar uit het patroon breken kan je perspectief bieden. Grote monsters uit het verleden vormen een bedreiging.

Stier 21/04 – 20/05

Je loopt een oude *crush* tegen het lijf waar je dat het minst verwacht. Alles lijkt even rooskleuriger, maar conflict kan ontstaan wanneer jullie werelden botsen. Jullie kunnen proberen meer naar elkaar toe te groeien door te proberen van die andere wereld. Uiteindelijk komt alles goed, maar als het wat moeilijk lijkt kan muziek je gevoelens verwoorden.

Tweeling 21/05 – 21/06

Je verliest iemand dierbaar uit oog en dit maakt je angstig. Wees niet bang, deze persoon heeft nood aan wat avontuur en heeft er baat bij ook nieuwe vrienden te maken. Er loeren enkele bedreigingen, maar deze kunnen ook zonder jou getrotseerd worden. Focus even op jezelf en geef jezelf tijd om om een eerder verlies te rouwen.

Kreeft 22/06 – 22/07

Een financiële opportuniteit biedt zich aan, maar je moet iemand ervoor verraden. Wanneer je vlucht van je problemen kan je jezelf verliezen in een verlaten, donkere plaats. Onthoud: als je achter een gordijn staat, zie je niet wie je voor je hebt.

Leeuw 23/07 – 23/08

Je wordt valselijk beschuldigd door je omgeving en je situatie lijkt uitzichtloos. Wat eerst een redding leek, blijkt je achteraf nog minder vrijheid te geven. Werk zelf aan een uitweg, je creativiteit kan je hieruit helpen ontsnappen. Er is licht aan het einde van de tunnel, zolang je geduldig blijft graven.

Maagd 24/08 – 23/09

Een goede vriend zet een grote stap op romantisch vlak, en dit wil je vieren. Tijd lijkt te verdwijnen, maar je hebt meer gedaan dan je denkt! Probeer het verleden stap voor stap te herleven, om zo je huidige situatie beter te begrijpen.

Weegschaal 24/09 – 23/10

Een verandering van omgeving kan je moeilijk vallen. Wanneer je een mysterieuze persoon ontmoet, kan dit echter snel veranderen. Laat je niet afschrikken door een koude eerste indruk. Wanneer je een groot geheim kan bewaren, kan dit het begin zijn van een magisch liefdesverhaal.

Schorpioen 24/10 – 22/11

Problemen in je familie zorgen ervoor dat je zou willen vluchten naar ergens ver weg. De start van je opleiding kan je hierin veel troost brengen. Voor je het weet zit je op de trein en maak je vrienden voor het leven. Helaas heeft niet iedereen het goed met je voor, maar deze confrontatie kan wachten tot na je studies. Onthoud: spring niet te snel op je bezem.

Boogschutter 23/11 – 21/12

Een ontmoeting met iemand van een totaal verschillende sociale achtergrond kan het begin zijn van een passionele, maar kortstondige romance. Dit kan ten koste gaan van een andere relatie, en je omgeving is hier niet mee gediend. Probeer van elkaar te genieten zolang jullie liefdesbootje vaart. Tip: een beetje alcohol is een goede ijsbreker.

Steenbok 22/12 – 20/01

Een klein misverstand kan ongewenste grote gevolgen krijgen, wanneer de verkeerde personen zich gaan moeien. Betere communicatie kan veel van deze problemen voorkomen. Jij en je vrienden hebben het gevoel dat jullie altijd verliezen, maar besef dat jullie vriendschap belangrijker is dan prestige. Tip: bespreek niet te veel geheimen met je poetsvrouw in de buurt.

Waterman 21/1 – 19/02

Vernieuwing komt jouw kant op, je begint aan een nieuw avontuur. Samen met je beste vriend zoek je naar het beste pad om je doelen te bereiken. Let op dat je tijdens je reis niet bestolen wordt door een sluw figuur. Om je voor te bereiden zoek je best een rugzak met een goede kaart en fris je je talenkennis op.

Vissen 20/02 – 20/03

Je bent in een hulpvaardige bui, je familie kan op je rekenen. Let op dat er niet van je goedheid wordt geprofitteerd en weersta afleidingen. Een vriendelijk gezicht kan namelijk bedrieglijk zijn. De kleur rood kan je helpen assertiever over te komen.

VETO'S KOFFIEHUISIE

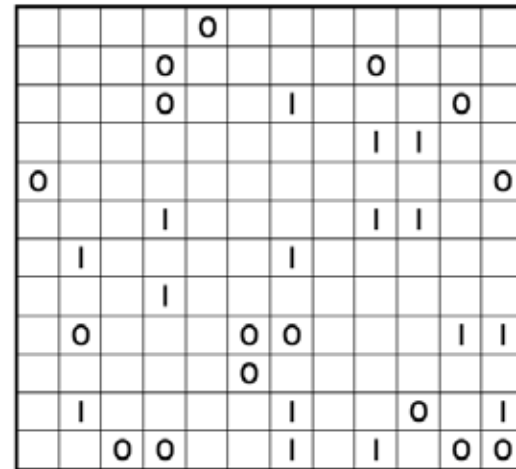

KOFFIEHUISIE.

Bij het oplossen van een binaire puzzel gelden de volgende regels:

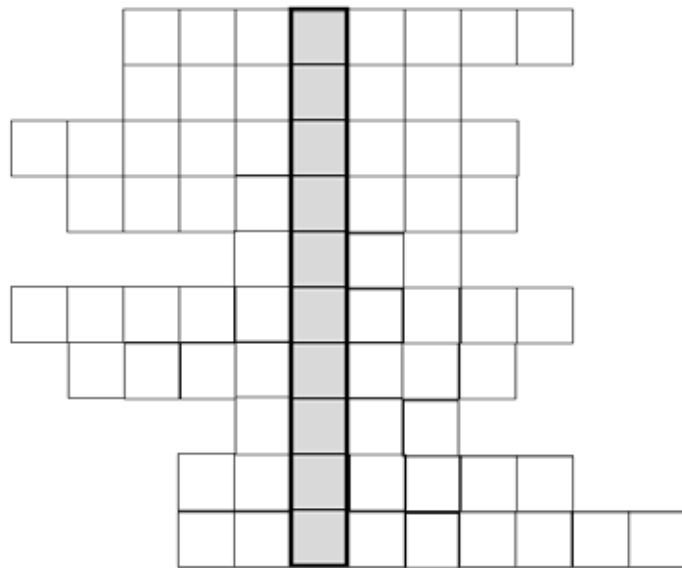
1. Elke cel moet een nul of een één bevatten.
2. Er mogen niet meer dan twee dezelfde cijfers direct naast elkaar of direct onder elkaar worden geplaatst.
3. Elke rij en elke kolom moet evenveel nullen als enen bevatten.
4. Elke rij is uniek en elke kolom is uniek. Een willekeurige rij mag echter wel hetzelfde ingevuld worden als een willekeurige kolom.

Elke binaire puzzel heeft een unieke oplossing. Deze oplossing kan altijd gevonden worden zonder te gokken.

SJAREL'S CRYPTO

1. Harige maaltijd voor studenten
2. Bier dat de studente even niet lust
3. Man die zijn les opbiecht (eng.)
4. Klein hemellichaam
5. Studentenblad waar de student geen nee tegen zegt
6. Land met veel geneesmiddelen
7. Voeder de flankverdediger
8. Deze moeder geeft haar kroost geen warme kost meer
9. Flinterdunne tas
10. Verkoopplaats voor de derde leeftijd

Het verticale woord geraden? Stuur een gele briefkaart naar Veto op het adres Minderbroederstraat 10, 3000 Leuven. De oplossingen komen in de volgende editie van Veto.

Vraag van de week:

'Vind jij de KU Leuven een inclusieve universiteit?'

32% JA
68% NEE

Leuvense rector Luc Sels wijdde zijn Openingsrede nog aan het thema inclusiviteit. De KU Leuven draagt een historisch conservatief imago, en met de Reuzegomzaak vers in het achterhoofd werd dat enkel versterkt. Nochtans, zo beweert de rector, 'kennen velen met mij de KU Leuven als een warme en inclusieve organisatie, die haar onderzoek en onderwijs volop ten dienste stelt van mens en samenleving.' Niet in de ogen van het brede publiek dan althans. Slechts 25 uit 77 respondenten gaan met de rector akkoord op de vraag of de KU Leuven een inclusieve universiteit is. Dat levert een meerderheid van 68% 'nee'-stemmers op. Werk aan de winkel dus.

Zelf ook meestemmen? Volg ons op Instagram via de QR-code onderaan.

Nog niet uitgelezen?

LEES VERDER OP VETO.BE

Op Erasmus, maar dan in quarantaine

Geen aanpassing CSE-regels door coronacrisis

24 urenloop gaat (nog) niet door

colofon

Daan Delespaul
hoofdredacteur
daan@veto.be

Jan Costers
Redactiesecretaris
jan@veto.be

Tijs Keukeleire
redacteur onderwijs
tijs@veto.be

Emma Desmet
redacteur sociaal
emma@veto.be

Emiel Roothoof
redacteur internationaal
emi@veto.be

Thomas Maes
redacteur student
thomas@veto.be

Sjeren Corvers
redacteur onderzoek
sjeren@veto.be

Joanna Wils
redacteur beeld
joanna@veto.be

Cath Hermans
redacteur beeld
cath@veto.be

Lisa Thieren
redacteur beeld
lisa@veto.be

Arne Van Lautem
eindredacteur
arne@veto.be

Elien D'hoore
vertaantwoordelijke
groepsgevoelr
elien@veto.be

Marie Coppens
verantwoordelijke evene-
menten
marie@veto.be

Benno Debals
verantwoordelijke KU-
Leugen
benno@veto.be

Eindredactie Daan 'Veto' Delespaul, Joanna 'niet de Acco' Wils, Marie 'tijdloze avonden' Coppens, Sjeren Corvers, Emma 'vijf dagen per week pasta eten zonder verantwoording af te leggen' Desmet, Benno 'ontbijten om 16 uur' Debals, Maria-Laura Martens, Simen 'fysieke lessen' Verberckmoes, Thomas 'echt bijna alles, stop de tijd alsjeblieft' Maes, Tijs Keukeleire, Emiel 'op de zolder van mijn kot kuipen op zoek naar een lijk' Roothoof **Vormgeving** Jan 'dat het blijft duren' Costers **Cover** Cath 'Tetris battle tijdens de les' Hermans, Lisa 'spaghetti als ontbijt' Thieren, Daan Delespaul, Jan Costers **Schrijvers** Lana 'cantus' Van den Heuvel, Tijs Keukeleire, Jannes Badts, Emiel Roothoof, Oriane Lecluyse, Marie Coppens, Arne 'lintjesmensen' Van Lautem, Maysa 'mijn eigen ritme bepalen' Mariposa, Benno Debals, Remo Verdickt, Hannah Gellens, Joanna Wils, Thomas Maes, Luz Goossens, Daan Delespaul, Elise Nizette, Emma Desmet, Elien 'collectief panikeren over de APA-regels' D'hoore, Jeremy 'korting op mijn sportkaart die ik nooit gebruik' Van Weyenbergh, Simen Verberckmoes **Fotografen** Oriane Lecluyse, Lisa Thieren, Joanna Wils **Illustratoren** Anastasia 'random bij vakken zitten die ik niet eens opneem' Knyazeva, Cath Hermans, Anne-Leen Declercq, Lara Lismont, Charlotte Heyse, Joanna Wils **KU Leugen** Benno Debals, Cath Hermans, Remo Verdickt, Jan Costers

Veto is een uitgave van de Leuvense studentenkoepel LOKO. De standpunten verdedigd in Veto stemmen niet noodzakelijk overeen met de standpunten van LOKO.

Wil je hier volgende keer ook vernoemd staan? Kom dan naar onze redactievergadering, elke donderdag om 20u in de DV 1 01.54 of kom eens langs op de redactie op Minderbroederstraat 10 maar stuur een mailtje naar veto@veto.be 'Wat vind jij het leukste aan het studentenleven?'

Één kalender met workshops, trainingen en events

om jou te ondersteunen bij en naast je studie

Kies uit

- verschillende thema's
- infosessies, workshops, trainingen, events of permanent aanbod
- zowel online als op je campus

Ontdek het volledige
groepsaanbod van
Studentenvoorzieningen
KU Leuven op

kuleuven.be/stuvokalender

Zit je met vragen?

Chat anoniem met Studentenvoorzieningen.
Wij luisteren elke maandag, woensdag en vrijdag tussen 15 en 17 uur.

Vind heldere info en tips bij alle aspecten
van je studentenleven op